پریخان سلطان

اوچ پرده لك تاریخی تماشا



مؤلفی :

ممدوح مظلوم



Perihan Sultan
Memduh

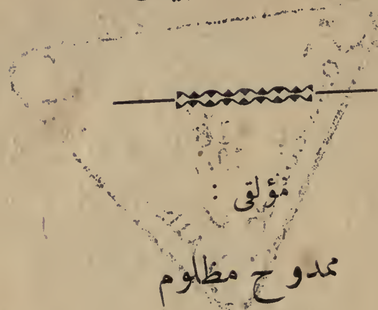
درسعادت

کتابجی آراکل مطبعه‌سی — باب عالی جاده‌سنده نومرو ٤٨

١٣٣٠

پریخان سلطان

اوچ پرده‌لك تاریخی تماشا



مؤلفی :

ممدوح مظلوم

قرداشم نور الدینه ۲ تشرین ثانی ۱۳۲۷

ممدوح مظلوم

درسعادت

کتابجی آراکل مطبعه‌سی — باب عالی جاده‌سنده نومرو ٤٨

١٣٣٠

اشخاص

پریخان سلطان ـ ایران حکمدارلرندن شاه طهماسبك قیزی . . .

شمخال خان ـ پریخان سلطانك دایسی وایران خاندان سلطنتنه منسوب . . .

نریمان سلطان ـ شمخال خانك کریمه‌سی . . .

فریخون خان ـ شمخال خانك عسکری قوماندانی . . .

والده سلطان ـ شاه حیدر میرزانك والده‌سی . . .

مجید خان ـ مابینجیلردن . . .

فرید خان ـ » . . .

شاه حیدر میرزا ـ شاه طهماسبك ولیعهدی . . .

اسماعیل میرزا خان ـ شاه طهماسبك دیکر اوغلی . . .

ـ سرایلیلر، مأمورلر، ضابطلر، عسکرلر، خدمتجیلر و غیرهم ـ



برنجی پرده

برنجی مجلس

— بزم سلطان مراد ثالث دورینه تصادف ایدن ایامده ایران خاندان سلطنته منسوب شمخال خانك سراینده غایت مزین بر صالون . . . خالیلرله، ارکان مندریله وسائر شرق آثار تزییناتیله تفریش ایدیلمش ...
صالونده، ارکان مندرنده اوکی قپالی اوزون
ستره سیله قالپاقله، چیزمه ایله ملبس
اولدیغی حالده شمخال خان
اوطورر . . . — .
باشنی قالدیروب کلامه باشلیه‌رق

ـ اوف، اوف! . . قلبمده بو کون نه قدر بر صیقینـدی وار. هوا اوقدر صیجاق دکل؛ فقط بن چوق صیقیلیورم . . . عجبا سببی؛ بکچنده وفات ایدن جکرپاره اولادیمك روحنه عائد عادی ماتمی؟. یوقسه دون اسیر فراش اولدیغنی ایشتدیکم محترم حکمداریمز شاه طهماسبه اولان فرط محبتمدمی؟.. بیلمم!...

ـ [او آره‌لق پریخان سلطان الندە مندیل اولدیغی حالده

آغلار بر وضعیتله ایچری کیرر] ـ

شمخال خان باشنی چویروبده پریخانی کورنجه آیاغه قالقه‌رق:

ـ وای . . . بیورك پریخان سلطان ! . . نه او ؟ . نیچون

آغلیورسك ؟ . . .

پریخان آغلیه‌رق

ـ عرض ایدرم افندم ! . .

[دیوب دایسنك الندن اوپر. اوده پریخانك آلندن اوپر]

و مراق آمیز بر طورله

ـ ای قیزم ! . . نه خبر ؟ . . سرایدن کلیورمسك ؟ .

نیچون آغلیورسك ؟. چابوق سویله یوقسه فنا بر خبرمی وارها؟ .

پریخان

ـ اوت افندم سرایدن کلیورم ! . تأثراتمه ایسه حد و پایان

یوق ! . همده پك قاریشق خبرلرله کلیورم ! . . .

شمخال خان خیرتله

ـ او نصل خبر ؟ . نیچون متأثر اولیورسك قیزم ها ؟ . .

[الیله قنایه‌یی کوستره‌رك]

شویله اوطورده آکلات بقالم قیزم ، آکلات . . .

[ایکیسیده اوطوریرلر]

پریخان غایت متین بر طورله

ـ آه افندم ! . . نصل متأثر اولمه‌یم که ؛ بوکون بزم مقدس ایران خاندان سلطنه بر طاقم جانی و آنتریقه‌جی اللر قان لکه‌لری یاپیشدیرییور . . . نصل قورقمه‌یم که ؛ بوکونکی فلاکت عظیمه‌یی تسلسل و تعقیب ایده‌جك اولان جنایات ، منسوبین سلطنتی محو و پریشان ایلیور . . . نصل آغلامه‌یم که ؛ بوکون عائله‌مزه منسوب دیی بر قادین سوکیلی پدریمی زهرلدیکی کبی کندیسنیده او موقعه نامزد ایتمك ایستیور ! . . .

شمخال خان بسبتون حیرتله

ـ نه سویلیورسك پریخان؟.. پدرك، ایران حکومت معظمه‌سنك حکمدار ذیشرفی شاه طهماسب خان حضرتلرینی قتله کیم جسارت ایده‌بیلور ها ! . . . اونك قیلنه ایراث مضرت ایدن دست خائن اسفل سافلنه اینر ، قهر اولور ! . . قیزم ! . . . بکا عقلمی غائب ایتدیره‌جکسك ؟ . . ایشته مراقم آرتیور ، تأثراتم جوشیور سویله . . مسئله‌یی بکا ده ایضاح ایت قیزم ، ایضاح . . . .

پریخان بر از متسلیانه

ـ اوت . . شمخال خان حضرتلری ! . . او محترم ، معزز باباجغمك قانکی ایچن قاتل محو اوله‌جق ، اسفل سافلینده بیله یر بولامیه‌جقدر!.. لکن نیچون سوزلرمدن شبهه ایدییورسکز ؟.. بکا اعتمادیکز یوقمی ؟ . . او حالده بکا اینانگز افندم ! . حضوریکزده بولنان قیزیکز؛ پیام سیاه رنك ایله ماتمزده در ! . . .

شمخال خان :

ـ نصل ؟ . ماتمزده‌می ؟ . مراق ایدییورم قیزم سویله . . .

پریخان

ـ اوت افندم ! . . هم بر ماتمزده ، همده پدریمك قانکی تمیزلمك و خاندان سلطنتی اوملوث وجودلردن تطهیر ایتمك قصدیله بورایه کلمش ، و سزکده سوکیلی بر قیزیکز اولمق اعتباریله بو خصوصده معاونتکزه عرض افتقار ایتمش بر نیازمنده در ! . . .

شمخال خان

ـ پك اعلا . . . مسئله‌یی ، وقعه‌یی ایضاح ایت قیزم ! . . .

پریخان

ـ اوت ایضاح ایده‌یم . . .

[اللرینی سمایه قالدیروب تیتیره‌ك بر صدا ایله]

آمان یاربم ! . . نبی ، عاجز قوللکی نه درکه‌لره قدر آتدك ؟.

بو حاللر یکرمی سنه‌لك حیات قصیرانه‌مده ایتدیکم سلطنتك، کوردیکم ذوق و صفانك برر نتیجهٔ اذا و جفاسیمی؟.. یوقسه بنم پاك وجدانمی ییوب کمیرمك ایچون خلق ایدیلمش باطنی برر وقایع مکروههٔ مؤلمه‌می ندر یارب؟...

نیچون سلطان خلق ایدوبده جنایتلر آره‌سنده عمر سوردیره‌جکنه؛ حقیر بر چوبان قیزی صورتنده تولید ایتسه‌یدك فلکك بونجه صفاسندن، مدنیت خاضره‌نك بونجه انعام لذائذندن بهره‌یاب اولمسه‌مده، هیچ اولمزسه.. دنیانك غماز شؤناتندن بی خبر بر حالده چورابمی اورمکله، طپراقدن قولبه‌مده چوربامی پیشیرمکله لذتیاب حیات اوله‌رق یشاردم!... بکا مرحمت ایله، کبریا پناهنه صیغیندم یاربم!...

[اللریله یوزینی قپایوب آغلامقده ایکن شمخال خان پریخانك

[اللرندن چکوب یوزینی آچار]

و بر وضع پدرانه ایله

ـ قیزم!.. بو قدر متأثر اولمه!.. آغلامه.. متانتی محافظه ایت!...

پریخان یوزیتی قالدیروب

ـ آه محترم دایجغم!... سویلیه‌جکم فقط حالا قورقیورم!.

وقعه‌یی درخاطر ایتدکجه تویلرم اورپرییور، تدهش ایدییورم!.. چونکه دون کیجه یاریسی اویقومده، او لیل مسحوفك سکوننته قاریشان ضربات نفسم آره‌سنده، سرایك هوای صحت وسکونی داخلنده قوپان برچیغلق ایشیتدم.. او ولولهٔ دهشتبار ایله اویقومدن اویاندم . . چیریل چیپلاق عادتا دلی کبی او قارا کلق دهلیزلرده قوشمغه ، سسی کلن طرفی آراشدیرمغه باشلادم . . نهایت کندیمی ار مدهش فریاد و فغانك مرکزنده بولدم . . . برچوق سرایلیلر یرلره قپانمش آغلیور، و سوکیلی شاه طهماسب اولدی دیه بایقره قوپاریورلردی ! . .

بم ایچون ایسه؛ مسئله اولانجه وضوحیله کسب تعین ایتمش، استیضاح حقیقته آرتق امکان قالمامشدی . اورایه دوشوب همان ییغلمش و بایلمشم . . .

کندیمه کلدیکمده هر شیٔ آکلادم . وقعه‌نك کنهنه واقف اولدم . زیرا اوچ ساعت اول بو جنایتك پلانی مرتبلرینك برندن دیکله‌مش و ایناممه‌مشدم . . . صباحك تقربنه انتظار ایله همان بورایه کله‌رك سزك آغوشکزه آتلدم ! . .

آه . . ایشته آکلایورسکزیا ! شمخال خان حضرتلری ! . . اللی سنه‌دنبری ایران تحت حکمداریسنده جالس اورنك اولان سوکیلی پدرم شاه طهماسب، نهایت صوك ایام حیاتنده مقربیندن

برینك دام اغفالنه دوشه‌رك قوربان اولیور .. و لیعهد سلطنت قرده‌شم حیدر میرزا خانك والده‌سی او کورجی قادینك ترتیبکرده‌ٔ خباثتی اولان بر سم نامعلوم ایله تسمیم ایدیله‌رك موجودیت حیاتیه‌سی بودار فنادن، دیار بقایه انتقال ایتدیریلیور !.. بوکاده یگانه سبب؛ مذبوره‌نك حریص اقبال اولمسی، و حیدر میرزا خانی تخته اجلاس بعده آتیده بر وسیله ایله قتل ایتدیره‌رك کندیکی صاحب سلطنت ایتمك ایستمسی اولیور ! .. و ایشته تشبثاتنك برنجی صفحاتنده برنبذه موفق اولیور .. لکن بوندنصکره بزم حقه قارشو اولان خدماتمزله قوردیغی او قانلی طوزاغه کندی دوشه‌جك دکلمی دایجغم ؟ ! ...

شمخال خان پر هیجان

ــ آه یاوروم ! .. جواب ویرمکه بیله یأسمدن اقتدارم قالمدی وجودمك هر بر اعضاسی تیتره‌یور ! ...

[آغلار بر حالده سمایه اللرینی قالدیروب]

ای جناب خالق ! . عظمتلسك ؛ بزه ایتدیکك بو ظلم نه ؟ .. هر درلو غل و غشدن منزهسك ؛ بزه چکدیردیکك بواذیت نه ؟.. هر عزمنی اجرایه قادرسك؛ بزی سوق ایتدیکك شو سمت معیوبهٔ فنا نه ؟ ! ...

بزه مرحمت ایت ، هر زمان حیرانی اولدیغم لطف عنایتندن محروم براقما ! . . باخصوص بنی ، محروم عدالت ایتمه یاربم ! . چونکه بن ذاتاً محکوم تأثرم . . بوندن اولده ثمرهٔ درخم اولان جگرپاره اولادم اغوشمدن چکوب آلنمشدی ! . شمدیده الك یقینمدن اولان سوکیلی برذات ملکصفات ، بر انسان شجاعت نهاد داربقایه کوچوب کیدییور . . بن ایسه حالا بو هنکام هرمده بیله یأس ایله دمکذار فغان اولیورم ! . .

دونوب پریخانه خطاباً

اوت قیزم ! . . سنك پاك وجدانك سوقیله ، بمده یك عاجز معاونتمله او دالی کسمکه جسارت ایدن دنی اللر قیریله‌جق ؛ هیچ بر جهتدن استعانهٔ مدد ایده‌میه‌جك . . . بو جنایتی ارتکاب ایدن او قاتلی قلب پارچه‌لنه‌جك ؛ هیچ کیمسه‌دن امعانهٔ نظر بیله کورمیه‌جکدر . . . بزم عائله‌مزه هیچ بر مخلوق ایراث مضرت ایده‌مدیکی کبی شمدنصکره هیچ ایده‌میه‌جکدر . . سن مطمئن اول یاوروم! . . هیچ فتور کتورمه ! . .

سودا ، وغا ذوالوجهین الوقایع اولان دنیانك هرکونکی تکرر ایدن حکایات کونا کونیدر! . بوندن نصیبه دار ارلمیان هیچ برفرد یوقدر ایشته بزده ایکنجی شقه مبتلا اولدق . آرتق بوندنصکره قدرك رعد پر فیوضنه تسلیم قدرت ایده‌کز ! .

یا ساحل سلامت، ویا ساحهٔ موت وفلاکت بزم ایچون دیده نمای تیقظ اوله‌جقدر ! .

پریخان متسلیانه

ـ اوحالده شیمدی الك اول هانکی تدبیره توسل ایتمك لازمکلیر افندم ! . .

شمخال خان براز دوشونه‌رك

ـ هانکی تدبیره اوله‌جق ! . . طبیعی بر قوهٔ عظیمه ایله اوستلرینه حرکت ایدوب اونلری قهر ایتمك ! . . .

پریخان امیدسز بر حالده

ـ فقط افندم بو ممکنمی ؟ .. اونلر کثرت لشکره مالك !ه بزه غالب کلمزمی ؟ . .

شمخال خان

ـ قیزم نیچون ممکن اولمسون ؟ . . دائما حقی تعقیب ایدن آز عسکرك . . معنویاتنه ، انتظامنه خلل کلمش بیوك بیوك اردولری محو ایتدیکنی سن دها اوکره‌نمدیمی ؟ ! . .

پریخان براز متسلیانه

ـ پك اعلا افندم بز بوقدر قوتی نره‌دن تدارك ایده‌جکز؟..

شمخال خان ینه تسللی آمیز

ـ قیزم ! . . هیچ بر وقت انکسار امیده دوچار اولمه ! . . انسان هراموری قدرك شیرازه طالعنه براقملیدر! . . ایشته بزده معیتمده بولنان قلیل بر فرقهٔ عسکریه یه سفربرلك اعلان ایدرك حرکت ایدریز بزه دهـا بیوك بیوك قوتلرك التحاق ایتمیه‌جکی نه معلوم ؟ ! . .

پریخان مسرورانه

ـ افندم بنی امیدلندیره‌رك سـوینجـلره غرق ایدیکز ! . انشاالله بوخیالات حقیقة مبدل اولور! . .

﴿ ایکنجی مجلس ﴾

[بوآره‌لق قپو آجیله‌رق شمخال خانك آدملرندن ؛ . باشنده قالپاق، صیرتنده اوکی قپالی اوزون برستره، آیاقلرنده چیزمه اولان بر عجم کیروب رسم سلامی سجده‌یه قپانمقله ایفا ایدر]

شمخال خان صورار

ـ نه وار ؟ . چابوق سویله . . .

عجم دیك برسسله

ـ افندم ! . . سرایدن کلیورم . بوکیجه ایران دولت معظمه سنك خاقان معلومی شاه طهماسب خان حضرتلری اللنجی سـال سلطنتنده بولندقلری حالده اوتحال دار بقا ایلدی ! . .

[هپسی بردن برای ماتم اللرینی یوزینه قپایوب اجرای مراسم ایدرلر]

عجم ینه سویلر

ـ آنی استخلاف ایدن ولیعهد سلطنت حیدر میرزا خان حضرتلری جالس تحت ایران اولدیلر ! . .

[جمله‌سی برای تعظیم آیاغه قالقوب اللرینی آچوب ینه]
[کوکسلرینه قویه‌رق یرلرینه اوطوریرلر]

عجم ینه سویلر

ـ فقط مسئله‌نك برده فنا جهتی وار افندم ! . .

شمخال خان لقیردیسنی کسه‌رك عجله ایله

ـ اونه ؟ .. همجوار دولتلردن بری اعلان حربمی ایتدی؟. یوقسه دشمن عسکری شهره‌می هجوم ایلدی ؟ . چابوق سویله نیه سکوت ایدییورسك ؟ . مراقدن چیلدیره‌جغم ! . . .

عجم ایضاح یوللو

ـ اوت افندم ! . . همجواریمز اولان دولت علیهٔ عثمانیه طرفندن حکومتمزه قارشو اعلان حرب ایدیلدیکی کبی داخلده‌ده اختلال اماره‌لری باش کوستردی ! . . خلق ایکی قسم اولمش ؛ بری شاه طهماسب خان حضرتلرینك قتل ایدیلدیکنه ذاهب

اولەرق قان دعواسنده بولنیور !.. دیکریده حق وراثتك حیدر میرزا خان حضرتلرینه عائد اولدیغنی ادعا ایله برنجیلره هجوم ایلیور ! . آراده ایپجه مجادله اولیور ! . . .

شمخال خان مأیوسانه

ئه . . آرتق بو قدر یتیشر ! . چابوق کیت درحال بکا سرایمك سر عسکری اولان فریخون خانی کوندر، بورایه کلسون هایدی کیت . . . .

عجم ینه عینی مراسمی ایفا ایله

فرمان افندمك ! . . .

[دیر وچیقارکیدر]

اوچنجی مجلس

[ینه شمخال خان ایله پریخان سلطان]

شمخال خان پریخانه خطاباً

کوردکمی قیزم؟ . . فلاکت فلاکت اوزرینه کلیور . . داخلی فنالقلری تصحیح ایدەلم دیرکن بردەقوتلی برحکومتك نا کهانی هجومنه معروض قالیوریز، الله یارمجیمز اولسون !. . .

پریخان ینه بدبینانه

ـ دیمکله بزم ایچون آرتق هیچ بر امید خلاص قالمدی. دشمنك صولت بی آمانیله محو و پریشان اوله‌جغز ! ..

شمخال خان

ـ لکن بو خبرلرك برقسمنه ممنون اولدم ! . .

پریخان

ـ هانکیسنه افندم ؟ . .

شمخال خان

ـ اهالی اختلال ایتمش . . بو ایی ! . . ایشته نقصان اولان قوتمزی بونکله اتمام ایدرز ! . . شمدی بز کندی ایشمزه بقالم ! . هایدی قیزم پریخان؛. سنده مأیوس مضطربسك! . . حرم جهتنه کچده هم استراحت ایدر ، همده وقت کچیررسك اولمزمی ؟ . . بنده بوراده یالکز قاله‌رق هم پلانمی تنظیم ایدر ، همده قوماندانك ورودنده آکا تعلیمات لازمه‌یی بالاعطا همان تدارکات عسکریه‌ده بولنمسنی امر ایدرم ! . . .

پریخان اعتدالنی محافظه ایدرك

ـ خیر افندم خیر! .. بن سزك حضوریکزدن هیچ بر وقت غیبوبت

ایتمیه‌جکم !.. بر ارککك قوتندن فضله اقتدار کوستره‌جکم !..
نیچون حرم طرفنه تحوبده بویله مهم بر دقیقه ده فعالیت ملیه‌مه بیکانه قاله‌یم ؟.. خیر بو آصلا اوله‌ماز !.. بن بوکا هیچ بروقت راضی اولمام !..

شمخال خان نصیحت آمیز

ـ هایدی قیزم ، هایدی !.. علت انتقامه بو قدر کرداندهٔ انقیاد اولما !.. باخصوص سن بر قادینسك ، همده طبقهٔ نسوانك اك ممتاز صنفنه منسوب برقادین !. یعنی باکره‌سك !..

اوت قیزم !.. دنیا تشکل ایده‌لیدنبری انسانلرکده وظائف آصلیه‌سی برچوق آقسامه آییرلمشدر !. بو برامر طبیعیدر . بویله کلمش ، بویله کیده‌جك !.. هیچ بر زمان اکابردن بر فرد طاش تاشیمیه‌جغی ؛ طاش تاشیان بر مخلوق عاجزکده هیچ بر زمان اکابره مخصوص مسامره‌لرده ، نسوان صالونلرنده ؛ رختلتنشین اقبال اولمیه‌جغی کبی ؛ قادینلرده آصلا ارککلرك امورینه مداخله‌ده بولنمیه‌جقدر. بکا معاونتده بولنمق ایستیورسك تشکر ایدرم !. اظهار ایتدیککك صفوت قلبیه‌نه حیرانم !.. لکن مادتاً دکل ، انجق بویله مبحث کلامده اولملیدر قیز ؟ !...

پریخان بر فوان

ـ اصلا افندم اصلا ! . . بو سوزلریکزی بتون قوتمله رد ایدرم . بنی بر طاقم یالدیزلی جمله‌لرله اقناع ایتمکمی ایستیورسکز؟ . حالبوکه بن قطعیاً حقمی ترك ایده‌مم ! . پدریمك قان دعوی‌سنده بر مدعی اولمق صفتیله حضور محاکمهٔ جدالده بالذات بولنمق ایسترم !..

قادینلر ارککلرك یاپدیغنی یاپه‌مزمی دییورسکز؟. بوسوزیکزیده عیناً رد ایدرم ! . نیچون ؟ . قادینلر انسان دکلمی ؟ . . اونلرك الی ، آیاغی ؛ اونلرکده عقلی یوقمی ؟ . . او حالده ارککلردن نه فرقی قالدی ؟ . .

آما قادینلر کندینه بر فصاحتی اعتیاد ایدینمش که بوندن صیریله میور !. ارککلرك ایشته عدم وقوفله ، وقورقاقلقله کسب تفرق ایدییور !. حالبوکه بن بویله اولمیه‌جغم !. اونلرك آره‌سندن بوصورتله صیریلوب چیقه‌جغم ! . کوره‌جکسکز که بنده سزك ـ پدریمك قاتللرینه ـ قارشو اعلمکشای حق اولدیغکز آنده اوشانلی بایراق آلتنده عاجز بر فرد صفتیله حرب ایده‌جکم !.

افندم علوجنابکزه صیغینه‌رق ، و آیاقلریکزه قپانه‌رق تکرار تکرار رجا ایدرم که بنی بو آماللدن محروم براقمیکز ! . . اوت . . کوریبور ، و دقت ایدییورسکزکه بن ، عزمده نه قدر ثابت ، شو المناك دقیقه‌ده بیله اعتدال دمی محافظه‌ده اوقدر معند بر صاحبهٔ وجدانم.. لکن بویله اوفق برمسئله ایچون کلامی اوزاتمغه هیچ لزوم یوق ! . بیان

بیـوردیغکز کبی ماصه کزك باشـنه کچیکزده حرب پلاننی ترتیب ایله مشغول اولکز!. بنده شوراجقده اوطوریر بر از استراحت ایدرم افندم اولمزمی ؟..

[شمخال خان جواب بولامدیغنی و یکننك بو حکیمانه سوزلرندن ممنون اولدیغنی کوستررر برطورله]

ـ قیزم !. حقیقتاً سن آتشین برجربزه‌یه ، وشدت ذکایه مالك برملکسك تصل بیلیرسه‌ك اویله حرکت ایت ...

[دییه‌رك کتابلر وکاغدلر بولنان ماصه‌سنك باشنه کچر و مشغول اولمغه باشلار]

﴿ دردنجی مجلس ﴾

[قپو آچیله‌رق شمخال خانك قیزی نریمان سلطان صالونه کیرر]

و پریخانك پدرینك صالوننده بردنبره بولنمسندن اظهار حیرتله

ـ وای !. پریخان سلطان سز بوراده !...

[دییه‌رك آیاغه قالقوب یاننه کلن پریخانله بعد المصافحه قول قوله

بر کناره چکیلوب قاپه‌یه یان یانه اوطوریرلر]

ایلك سوزی نریمان سویلیه‌رك

ـ بوکون بزه کلدیکنه اوقدر ممنون اولدم که تعریف ایده‌مم !. والده‌مه یولده تصادف ایتمدکمی؟ . برادرك حیدر میرزانك والده‌سنه اعادهٔ زیارت مقصدیله سزك سرایه کیتدی . . .

پریخان یوزی صاره‌رق مبهوتانه

ـ نصل بزم سرایه‌می کیتدی ؟ ! . .

نریمان شاشیره‌رق استمزاج ایله

ـ اوت سزك سرایه کیتدی . نه او ؟ . بردنبره صراردك؟ . یوقسه راحتسزمسك ؟ . مضطرب اوله‌جق بر شیمی وار ؟ . رجا ایدرم سویله . . .

پریخان

ـ خیر قرده‌شم ! . بر شیئم یوق !! . .

نریمان اصرار ایدرك

ـ الله عشقنه بکاده سویله . . . نه وار ؟ . اکر راحتسز ایسه‌ك همان بردوقتور جلب ایده‌لم . . یوقسه بنم کبی سنده وجداناً مضطربمسك ؟ . شاید اویله ایسه سویله‌ده برابر دردلشه‌لم ! . .

[شمخال خان بر ایش بهانه‌سیله یانده‌کی صالونه کچر]

پریخان همان اظهار تهورله

ــ سن نه سویلیورسك نریمان ؟ . بو کون بن الك بیوك بردرد یأس ایله معلول ایکن ؛ سن عشقدن بحث ایدییورسك : . . غالبا هیچ برمشغولیت فکریه‌ك یوق ! . . هیچ حقیقی وجدان‌عذابنه معروض دکلسکده سودا ایله اوغراشیورسك ! . . حانبوکه بولندیغمز شو دقیقه‌ده مقدس خاندانمزك محوی مصمم ! . منسوب اولدیغمز محترم معزز حکومتمزك اضمحلالی مقرر ! . . ایشته کوریورسك یا . . بن بوکبی امراض ملیه‌نك تحت اضطرابنده زبونم ! ! . .

نریمان حدتله

ــ آمان نلردن بحث ایدیورسك ؟. یوقسه تجنن می ایدییورسك ؟. نه دیمك ایستیورسك اکلایه‌مدم ! . رجا ایدرم ایضاح ایت . بنده معلومات کسب ایده‌یم . . .

پریخان آجی آجی کوله‌رك

ــ بن تجنن ایتدم اویله‌می ؟. خیر عزیزه‌م خیر ! . بن چیلدیر . مدم بلکه جدیتدن بحث ایدییورم . پك اعلی . . سکاده معلومات ویره‌یم . . اوت نریمان . . خاندانمز محو اوله‌جق دیدم . چونکه قرده‌شم ولیعهد سلطنت حیدر میرزانك والده‌سی ــ آغلایه‌رق ــ . پدرم

شاه طهماسبه زهر ایچیره‌رك حیاتنه خاتمه چکدی . بتون منسوبین سلطنتی قتل ایتدیره‌رك کندی حکمران اولمغی تصمیم ایتمش ! . . حکومتك اضمحلالی مقرر دیدم ... چونکه اهالی اختلال ایتمش مملکت داخلاً تفسخ ایده‌جك ؛ دولتمزك شو ضعیف حالنده عثمانلیلر بزه اعلان حرب ایدرك بیوك برقوتله هجومه آماده ایمش . . . دیمکه خارجاً ده اطرافمزی دشمن قاپلامش ، حیاتمزی قصقانیورلر . یعنی مضمحل اوله‌جغز : . . .

[نریمان بو خبر ماتمله اولا آغلایه‌رق ابراز ماتم ایدرسه‌ده صکره اعتدال دمنی محافظه ایدرك کویا پریخانی تسلای ایتمك ایستر]

ولطیف بر سسله

ــ نه یاپالم قرده‌شم؟. اوقدر محزون ومأیوس اولمه . فکرینی بویله فنا یوله سوق ایتمه نیچون محو اولالم ؟ . .

شاه طهماسب تسمم ایتمکله همزك بردن موتمز لازمکلمز آ ! . ذاتاً اختیارلامشدی . اجلی بویله ایمش وفات ایتدی . مقدرات بشر . . . هر کسده او رعدفنایه قاپیله‌جق . ! سنك آه وزارکله تکرار اعادهٔ حیات ایده‌جکمی ؟. خیر .. کندیڭه براز جسارت ویر ، متین اول . . . بوقدر مغلوب تأثر اولمه ! .. باخصوص قصداً تسمیم ایدیلدیکنی سویلیورسك نه معلوم ؟. کورجستاندن کلمش ابله‌جاهل بر

قادین بو قدر بیوك بر تشبثه نصل جرأت ایدر ؟! . نیچون اضمحلال ایده‌لم؟ .
اهالی اختلال ایتمش ایسه . . متشبثلری ایچندن ایکی ، اوچ ادبسزدر ! . اوزرلرینه عسکر سوقیله همان تأدیب ایدیلیر . . عثمانلیلر اعلان حرب ایتمشسه .. بزم شجیع عسکریمزه غالب کله‌جك دکلیا ! . ذاتاً اونلر شو زمانده بزدن دها بدتر برحالده دکلمی ؟ . .
سرایلرکده قادینلر اجرای حکومته باشلامش !. پادشاهلری اوچنجی سلطان مراد استبدادی درجهٔ قصوایه چیقارمش ! . . پایتختلرنده هردرلو فنالق یوزکوسترمش! . مأمورلری صدراعظمنه قدرخرص جاه ایله فتنه‌لر ایجاد ایدرك بربرینی قتل ایدییورلرمش !. استانبوله جلوس تبریکی ایچون اعزام ایدیلوب کچن کون عودت ایدن سفیرمز طوقماق خان بویله‌سویله‌مه‌مشمی؟ . اونلریده درحال مغلوب ایدرز ! . .
هیچ مراق ایتمه قرده‌شم ! . بونلر هر حکومتك جریان ایدن امور عادیه‌سندندر ! . بالخاصه بزکه قادینز بوکبی شیلرله نیچون اشتغال ایده‌لم ؟ . بز کندی ذوق صفامزه بقالم ؟ .. ایسترسه کائنات باتسون !!...
نم دردیمه اهمیت ویرمیورسك اویله‌می ؟ . دوچار اولمدیغك ایچون بیلمزسك !. آه بو اویله بر درددرکه . .
پریخان لقیردیسنی کسه‌رك پرهیجان

– بن او دردە دوچار اولمدم هـا ؟ . هاه هاه هاه . . . واه زواللی معصوم واه ! . . بن او دردله دنیـایه کلدم. ینه او دردك سـائقهٔ سکریله اولەجکم ! . دوغدم بیودم ، هرزمان ، هردقیقه اونك بی آمان ایدی تخریبکارندن قورتیلامدم ! کیجه، کوندوز ، آقشام، صباح ، اویقوده پیش نکاهمدەخ یالی تجسم ایدر . همده اوصورتله که دنیاده اونك قدر حسن جماله، جاذبەیه مالك بر کوزل یارا دیلمامش دیسەم مبالغه اولماز. چونکه تعریفی بیلەبیاندن آزادەدر ... حسن اندامیله متناسب نرمین برجلدایله مستور بیاض بروجوداوزرنده ظریف ، کوچوك ، طومبول طومبول اللره صاحب ایکی منتظم قول .. اویله که ؛ . اوفەجق آغزی اوستنه چکیلمش اینجەجك قره بیقلریله، کچوك بر برون . . ایپکدن دهـا یموشاق ، کونشدن دها پارلاق سیاه صاچلری اینجه کیزلنمش ایکی قولاغیله ؛ اوخنجر کبی ایکی طرفەده مهیای صولت طوران قاشلرك آلتنده مرکوز جاذبەدار ، فسونکار ایکی قره کوزلر ؛ بعضـاً شدید ، متهکمانه لطف انظاریله انسانی لرزان ایدر، بعض دفعه هردرلو معاونتدن دسته قالمش بیچارەلر کبی ازیلەرك ، بوزولەرك اجالهٔ نکاهنك ت تضیقنده زبون و اوحالنه ترحم ایدوبده امدادینـه شتابان بیلەمق قابل اولماز ! . . .

ایشته قردەشم ! . بنم معشوقم بویله برصاحب جمال ، وجاذب

محبتدر ! . بعضاً اوستنه کیدرك؛ سینه‌مده دائما محبوس ایتمك ،
بناقلرینه متمادی بوسه‌لر قوندیرمق ، و تجاوز اعدادن قورتارمق
اوزره طوتمق ایسترم . .

نریمان جسارتلنه‌رك

ـ اوحالده نیچون بنی تعیب ایدییورسك ؟ . سنده بنم کبی
رقت قلبه مالك اولدیغك ، شدت عشقه میال بولندیغك،باخصوص
بنم کبی او مرض الیمه مبتلا اولدیغك حالده نیچون آرامزده فرق
کورییورسك؟ . . هم بندن دها فرقلی اولدیغك حالندن استدلال
ایدیلیور . چونکه بن بر درجه کندیمه متانت ویرییورم ؛ سن
ایسه .. متمادیاً اغلیورسك ! . بن سکا دها معشوقمك کیم اولدیغنی
بیله سویلمدم ؛ سن ایسه.. اویله بر تصویر ایتدك که عادتا ملکلرله
رقابت حسنه چیقه‌جق !..

هر نه ایسه .. سن ینه مسعودسك !. کیجه وکوندوز اونکا
همبزمین محبت نوش اولیورمشك! . بن ایسه ... دها اونك بر تبسم
بیله مظهر اولمدم ! . اوت قرده‌شم پریخان! . سن مسعودسك !
بن ایسه زواللی بر بد بخت ... آه بلکه سن یقین زمانده آمالنه نا
اولورسك ! . حالبوکه بن عجبا مقبرده بیله مدفنم اونکله همیـ
اوله‌جقمی؟. آصلا ؛ . زیراا وبشقه‌سنی سوییور ،بنی هیچ ایستمیور
آغلامغه باشلار

پریخان کندی دردینی اونوده‌رق متسلليانه

ـ اوقدر متأثر اولمه نریمان ! . دنیاده هرشیئه برچاره بولنور. سنده یقین زمانده انشاالله سوکیلنه نائلیتله بکام اولورسك ! . بن.. هیچ بر وقت اونك لطفنه مظهر اوله‌میه‌جغمی اییجه اکلادم ! . بکا مسعود دییورسك دکلمی ؟ . حیف‌که .. اوسعادت نم ایچون دها یارادیلمامش .. چونکه معشوقمله صحبتدن محرومم ! .

نریمان حیرتله

ـ نیچون پریخان؟ . هر زمان کورمیورمسك؟ . یانکده دکلمی.

پریخان

ـ اوت هر زمان ، هرکیجه ، هر ساعت یانمده ، قلبمده فقط رفاقتیله بنی بیزار ایدییور . . .

نریمان صبرسزلقله

ـ بو نصل عشق آجانم ... هر زمان رفاقتکده بولندیغی حالده محرومیتدن بحث ایدییورسك ! . .

پریخان

ـ اوت اویله عشق‌که رفاقتیله بنی ینه موجودیتدن محروم ایدییور . چونکه ذی حیات دکل!.

نریمان

ـ نه سویلیورسك ؟ . . عاشقك کیم ؟ . بیروح ایله نصل عشق اولور ؟ !..

پریخان کوله‌رك

ـ هاه هاه . . دها آ کلایه‌مدك ها ؟ . بنم هر زمان عاشقم وطنم ، دینم . . عشقده اونلرك عشقیدر نریمان ! . .

نریمان عادتا حدتلنه‌رك

ـ هاه هاه هاه هاه ... هیچ اویله برشیله عشق اولورمی؟. بویله غیر مرئی بر شیله محبت اولماز که نامنه عشق اسمی و یره‌لم ! . . دمیندنبری بحث ایتدیکك بدبختلق ، کوستردیکك تأثر بونك ایچونمیدی ؟ . . حالنه کوله‌رم پریخان ! . سن متأثر اوله‌جقسه‌ك بنم حالمدن مأیوس اول . . زیرا بن حقیقتاً بدبختم ! . . .

پریخان اصرار ایتمیه‌رك

ـ هرنه‌ایسه جانم ! .. هرکسك طرز محاکمه‌سی بشقه درلودر. تعییب اولنماز ! . مع مافیه سنده بوقدر متأثر اولمه نریمان !. البته آره‌کز ده بر حسن تألیف بولنور . . امیدینی هیچ بر وقت قطع ایتمه ؛ . عاشقك کیم ؟ بکا سویله .. بلکه برچاره‌سنی بولورم

چونکه انسانلره هر وقت مرحمت ایدر ، اونلرك عاجز حالنده معاونت ایتمکی سورم ! . .

نریمان متسلیانه

ـ تشکر ایدرم ! . بنی مسعود ایدییورسك !. هیچ اولمزسه تسللی ایله صدرمه شفا بخش اولیور . . حقیقاً امیدی کسمه‌ملی قرده‌شم !. بلکه برکون اولور حسن تألیف بولنور! . . . اوت سن بنم قرده‌شم ، همده بیوکمسك بوخصوصده سنکده بنم تأثراتمه کسب اطلاع ایتمکلکنی ایسترم .. معشوقمی بیلمنی آرزو ایدرم . فقط .. عینی زمانده سویلمکدن چکینورم . زیرا سوء توجهنی جلب ایدرم دییه قورقیورم ! ..

پریخانك دیزلرینه قپانه‌رق

بنی عفو ایت أمی پریخان ؟ . بنی عفو ایت . . .

پریخان دیزلرینه قپانمسنی منع ایدرك

ـ استغفر الله قرده‌شم ! . سن نه یاپیورسك ؟ . ایکی قرده‌ش بیننده نه‌کبی خطا اولورکه ناقابل عفو اولسون!. سویله‌بندن کیزلمه؟..

نریمان اعتراف ایدرك

ـ اوت .. آرتق هرشیئی سویلیه‌جکم ! . . سودیکم ملك . .

سنك برادریکدر ! . همده صاحب سلطنت اولان برادرك !! . .

پریخان سوزینی کسه‌رك حیرتله

ـ نصل ؟ . . برادرم حیدر میرزا اویله‌می ؟ . .

نریمان تکرار ایدرك

ـ اوت . . حیدر میرزا خان ! . بنی عفو ایدیورسك دکلی پریخان ؟ . . .

پریخان

ـ عفو دکل ؟ . حتی قرده‌شمك سکا ابراز محبتی خصوصنده چالیشمغی بیله وعد ایدرم . هیچ مأیوس اولمه ! . انشاالله یقین زمانده ایکیکزده همدست وصال اولورسکز ! . . .

بو آره‌لق شمخال خان ینه کلیر یرینه اوطورر

نریمان دواملە

ـ عجبا رؤیامی کوریورم؟. صحیحمی سویلیورسك؟. پریخان !. سکا نصل ایفای تشکر ایده‌جکم شاشیردم ! . .

پریخان

ـ تشکره لایق بر وظیفه دکل نریمان ! . .

[بو آره‌لق قپو آچیله‌رق سر عسکر کوزوکور . حرم اولدیغنی کورنجه چکیلیر]

شمخال خان دونوب قیزینه خطاباً

ـ هایدی قیزم نریمان ! . سن حرم طرفنه کیت ایچری سرعسکر کلیور . .

نریمان کیدر

پریخانه خطاباً

ـ قیزم سنده باشنه اورتو آل ! . .

پریخان اورتونور

شمخال خان سرعسکره خطاباً

ـ کل بقالم فریخون خان ! . . .



بشنجی مجلس

[سرعسکر ایچری کیرر . کیدوب شمخال خانك اتکنی اوپوب

النی کوکسنه کتیرمکله پریخانه سلام ویره‌رك پریخـانده بالمقابله باش صاللایه‌رق قپونك یاننه کیدوب اوطورير]

شمخال خان سرعسکره خطاباً

ــ فریخون خان.. سنی نیچون چاغیرتدم بیلیورمسك؟ .مملکتده، حیات ملیه‌یه عائد بر وقعه‌دن خبرك وارمی ! . .

فریخون خان غایت مأیوسانه

ــ اوت افندم ! . . دون کیجه نصف اللیلده معزز پادشـاهمز شاه طهماسب خان حضرتلری ترك حیات ایلمش. . بوکونده جنازه‌ مراسمی اجرا ایدیله‌جکمش . . پایتختده بولنان بالعموم عساکر ایرانیه بومراسمه مسلحاً اشتراك ایده‌جکمش.. بنده‌کزده لازمکلن استحضاراتده بولندم . یالکز بر وظیفه‌م قالدی که اوده بو بابده افندمزك امرینی استحصال ایتمکدی. بو مقصدله حضور دولتلرینه شرفیـاب دخول اوله‌جقدم . حالبوکه ذات دولتکز بندن اول خضوریکزه قبولم حقنده فرمان بیورمشسکز ! . .

شمخال خان

ــ اوت چاغیرتدم! . وچابوق کلدیکنه‌ده ممنون اولدم ! . فقط

مسئله بیلدیکك کبی دکل ؟. بو کون شاه طهماسب خان اولمدی ، اولدیریلدی ! . .

فریخون خان حیرتله

ـ آمان خانم بوکا کیم ، هانکی خائن وطن جرأت ایده‌بیلیر ؟..

شمخال خان ایضاح یوللو

ـ اوت اولدیرلدی . . و بو جنایت عظیمه ایله کتاب و مملکت محو و پریشان، خاندان سلطنت خاك ایله یکسان ایدیلمك ایستنلیور !. آه . . بوکاده جسارت ایدن خائن. . هیچ امید ایتمدیکك ، خاطر وخیالنه کتیرمدیکك برقادین ! . .

سرعسکر فوق العاده حیرتله

ـ آمان افندم بو نصل اولور ؟ . بو قادین کیم ؟ . . بر قادین بویله ارتکاب جنایته نصل جسارت ایده‌بیلور ؟ . .

شمخال خان

ـ اوت .. بونی یاپان برقادین ، همده وطنداشمز اولدیغی حالده مملکتمزه کلوب سرای پادشاهی‌یه قدر نفوذ ایدن بر کورجی قاریسی ! . . یعنی حیدر میرزا خانك آنه‌سی ! ! . .

سر عسکر

ـ آمان یاربی عجبا صحیحمی ؟ . .

شمخال خان

ـ بن یالان سویلیه‌جك دکلم یا ! .. البته صحیح... شاه طهماسبی زهرله‌مش ، اوغلنك پادشـاهلغنی اعلان ایتدیرمش ! . . لکن فکری یقینده اونکده حیـاتنه قصد ایله وبتون منسوبین خاندانی قتل ایتدیره‌رك کندی نائبهٔ حکومت اولمقمش . نه واهی فکر..

سر عسکر پرفوران

ـ زهی غفلت، زهی تجاوز، زهی فکر باطل . . بویله‌انسانلره لعنت اولسون ! ..

شمخال خان دوام ایدر

ـ ایشته اونك بو تشبثاتی ایکی یه انقسام ایتمش بر . . خاندانی؛. ایکـنجیسی ، مملکتی محو ایتمك ؟ • • برنجیسیله ایکنجی‌یه‌ده باب فلاکت کشاد ایلمش . . چونکه بو جنایتك سائقه‌سیله شو مدت قصیره ظرفنده اهالی اختلال چیقارمش ، بربرینی ییور . . . دیکر طرفدن عثمانلیلر اعلان حربِ ایتمش، هجوملریله مملکت محواولیور•• کوریپورسك یا نه‌قدر مهلك بردقیقهٔ فناده بولنیورز !••

آرتق حالت نزعده بولنان سوکیلی وطنمزی قورتارمغه ، عهده‌مزه ترتب ایدن وظیفه‌مزی بحقٍ ایفـایه ابتدار ایده‌لم . زیرا حمیت ملیه بویله زمانده کوستریلور. اینشته بنده بوملکك الكصادق برفردی ، خاندان سلطنتك الك اختیـار برمنسوبی اولمقلغم سببیله مملکتی قور تارمغه عزم ایتدم.. در حال بو بابده لازمکلن پلانی ترتیب ایتدم. سنیده؛ عسکری عاجلاً حربه اخضار ایچون بورایه جلب ایتدم ..

سرعسکر پرفوران حمیت ، غایت سربستانه

ـ فرمان افندمزك!. همان نه لازمسه اونی یاپار ، وسایهٔ دولتلر ینده قانمك صوك دامله‌سنی ایشـاره قدر چالیشـه‌جغمه حضور شاهانه‌لرنده یمین ایدرم . .

شمخال خان

پك اعلی تشکر ایدرم ! .. سکا ؛ . تنظیم ایلدیکم پلانی مختصراً تبلیغ و یدینه تودیع ایده‌یم اولمزمی؟ .

سرعسکر

ـ امریکزه آماده‌یم افندم ! .

شمخال خان

ـ اوت . پلان موجبنجه .. اولا عسکرلر سنك تحت قوماندانده هردرلو لوازماتی تمام اولدیغی حالده تعلیمخانه‌ده امره انتظارایده‌جك نیم‌سنجاقله میدانه ورودیمی متعاقب اوچ دفعه وطن چوق یشا، ملت چوق یشا نداسی رفع آواز ایدیله‌جك . . اونلره بن برنطق ایراد ایده‌جکم . صکره قلنجمی چکوب ؛ هایدی میدان حربه آرش ! . امرینی ویره‌جکم . سنده پیشم صره عسکرلرینی چکوب کله‌جکسك . سرایه قریب برمحلده اردوکاه قوریله‌جق . برمدت محاصره دنصکره هجوم ایدیله‌جك . سرایی بعد الفتح کورجی قاریسی اعدام، حیدر میرزا خانده خلع ایدیله‌جك .. ایشته‌بو قدر .. چابوق قوماندانلری، ضابطانی موقعلرینه تعیین ایت . الله معینمز اولسون ! . .

سر عسکر آیاغه قالقه‌رق

ـ امرعالیلری موجبنجه همان شیمدی کیدییورم افندم !..

پریخان همان یرندن فیرلایه‌رق

ـ بنده‌کزی فراموش بیوردیکز ! . حالبوکه براز اول بکاده بروظیفه تودیعنی وعد ایتمشدیکز !.

شمخال خان نیاز مندانه

ـ قیزم ! . سکا تکرار استرحام ایدرم ، شو فکرندن فراغت ایت . ناحق یره عزیز جانك هدر اولمسون ! . .

پریخان معندانه

ولجه‌ده عرض ایتدم! . آقصای املم بودر. اولا بجه
ایدرم فضله اصرار ایتمیك ! . جانم نیچون هدر
الله بنم جانمی صاقلار . وجدانم تمیز اولدیغی ایچون
ه کری قالماز ! . کوره‌جکسکز یا ! . قومانداسنی
جکم عسکرلرمله اوك صفده بن حرب ایده‌جکم ! .
عسکریه‌مله سرایك قپولرینی بن فتح ایده‌جکم ! .
ریمك دشمنلرندن بن انتقام آخذ ایده‌جکم ! .

شمخال خان چاره‌سز

یم ؟ . مادامکه املك بو ، و بو مقصدنده اصرار
اویله اولسون ! .

قوماندانه خطاباً

خون خان ! . باق بو شجیع ، آرسلان یورکلی قزیمزده
حرب ایتمك ایستیور و فکرکده ثبات ایدییور . باری
آلایه قوماندان نصب ایت ! . .

قوماندان پریخانی اقناع قصدیله

مان سلطانم! . نه‌قدر تهلکه‌لی براویونه جسارت‌ایتدیککزی

گزی عفو
دیرسه‌کز
ده‌لم بنی
ایدکده
اعده
ین
لیر

بيليورمسكز ؟. بو بر جنكدر. الله كوسترمسون !
خان، جليز بر مرمی اصابت ايدرسه صكره بز
باری بزه مرحمت ايدكده فكركزده ثبات
ايده‌جككز او امری بزه بوراده تبليغ بيورك چا
محو اولور ينه سزك انتقـامكزی آليرز . رجا و
سلطانم مقصديكزدن صرفنظر ايديكز !.

پريخان حدتله

ـ رجا ايدرم صـوصكز ! . سز نه ديمك ايسـ
حربدن آلاقويمقمی ؟. آصلا !.. جسارت ايتديكم او
تهلكه‌لی اولسون ، بن بيلميورميم ؟ . بنی اولومدن قو
جبين ، برقادينمی ظن ايتديكز ؟ . خير . . او سويلد
قاتل قورشونلرينه حقپرست سينه‌می آچه كيده‌جك
امر ويرمك بكا دكل؛ قلعه داخلنه قپانوبده استحقارحيا
صاحب جنايتلردن بكلنير ! . نم ايشمه مداخله ايتمك
وظيفه‌كز دكلدر . آنجق صوك اوله‌رق سويليورم . ش
حضرتلرينك ويردكلری امر موجبجه بكا بر وظيفه كوس
آنكه مكلف اوله‌يم ! .

فريخون خان شاشيره‌رق

حدت بیورمیکز سلطانم ! . برقصور ایتدمسه قولگزی عفو بیورك ! . نصل ایسترسه‌کز اویله اولسون ! . آرزو بیوریرسه‌کز برنجی آلایه قوماندا ایدیکز ! .

پریخان ممنونانه

ــ پك اعلی تشکر ایدرم ! . هایدی بیورك قشله‌یه کیده‌لم بنی اولا البیسهٔ رسمیه ایله تلبیس ، و اسلحهٔ مکمله ایله تسلیح ایدکده همان وظیفه‌مله اشتغال ایده‌یم ! .

دونوب شمخال خانه خطاباً

اویله دکلمی افندم ؟ . بشقه برامریکز یوقسه بزه مساعده بیورکده کیده‌لم . .

شمخال خان کوزلرندن یاش کلدیکی حالده

ــ پك کوزل قیز ! . هایدی وظیفه‌کز باشنه کیدك ، یارین صباح جنکه حاضر اولك اولادلرم ! . . انشاالله بن سزی کلیر اوراده بولورم ! . آرش . .

[کرك پریخان وکرك سرعسکر شمخال خانك اتکنی اوپوب چیقمقده‌لر ایکن]

شمخال خان ثیتیره‌ك برسسله باغیرر و آیاغه قالقوب یانلرینه کیدرك

ـ اولادلرم ! کلك برکره سزی آلنکزدن اوپهیم ! .

[دیر اوپر .. اونلر قپودن چیقارلرکن]

ینه آرقهلرندن باقوب باغیرهرق

ـ الله سلامت ویرسون ، الله یاردمجیمز اولسون یاورولرم !..

... پرده اینر ...



ایكنجی پرده

─ برنجی مجلس ─

حیدرمیرزانك حكمران اولدیغی سرایده شرق اصولیله غایت مزین، ومشعشع سلطنت صالوننده حیدر میرزانك والده‌سیله، آلت مفسدتی اولان مابینجیلردن فریدومجید خان اوطوریرلر . آره‌صره خدمت مقصدیله سرایلیلر ایچری كیروب چیقارلر.

وبعضاً ده‌ایچریده‌ایپیجه‌طوره‌رق امره انتظار ایدرلر —.

والده سلطان مذكور مابینجیلره خطاباً

— ای ! . بكا دائما سرداش اولان سوكیلی ارقداشلرم ! . شو معاوتكزدن طولایی سزه بالخاصه تشكر ایدرم. بو كون پك كوزل آكلادم كه بن بو ایشده یالكز قالسه‌یدم مطلقا عدم موفقیته دوچار اوله‌جقدم ! .

مابینجیلردن مجید خان

ـ صرف بزه اولان حسن توجهکز سوکیلی سلطانم ! . یوقسه بزذات عصمتما بلرینه‌نه معاونتده‌بولنه‌بیلدك؟ . بوخصوصده‌مشکور اولان اوعالی سعیکز، برازده قدرك عنایتی اولمسه‌یدی بزنه یاپه‌بیلیر-دك ؟ . . طبیعی هیچ دکلمی سلطانم ؟ .

والده سلطان ابراز محویتله

ـ یوق ! . بن قدر ناشناس دکلم ! . سزك ایلکنکزی هیچ بروقت اونوتمم ! . سزه دائما تشکره مدیونم ! . همده سزه اولان وعدم موجبنجه نائبهٔ سلطنت اولدیغم آنده سزی الك بالا مواقعه اصعاد ایده‌جکم ! .

ایکیسی بردن ممنونانه

ـ بختیارز سلطانم ! .

والده سلطان دوامله

ـ اوت. قدرکده جلوه‌سندن براز استفاده ایتدك.زیرا اواقشام بزه دولت عثمانیه طرفندن اعلان حرب ایدیلمشدی . ایشته بو مسئله‌یی ؛ پیام حرب ایله مبهوت اولان خلقه برآنده دوچار اولدیغمز ایکی فلاکت کبی کوستردك !. خلق ایسه جاهل . . بوندن هیچ برسرشته الده ایده‌مدی ! . اکر سرای داخلندن بر طاقم مفسدلر چیقوبده تفهیم ایتمزسه ینه آکلایه‌میه‌جق ! . .

ذاتاً بزم ایچون دوشونیله‌جك بر او نقطه قالدی.. اوندن‌ده قورتولورسه‌ق ساحل سلامته چیقدق دیمکدر!..

مابینجیلردن فرید خان

— اوندن هیچ چکنمیکز سلطانم!.. سرایدن کیم، هانکی خائن چیقوبده بو مفسدتی ارتکاب ایده‌جك؟!. سرایلیلرمی؟. یوقسه بزم مأمورلرمزمی؟. بونلرك هیچ بریسی مسئله‌دن خبردار دکل؛. جمله‌سی طهماسبك کندی اجلیله موتنه قانع!.. قورقوله‌جق یالکز بریسی وار.. اوده شاه حیدر میرزا خان حضرتلرینك همشیره‌سی پریخان سلطان!...

والده سلطان حیرتله

— نصل؟. پریخان سلطانمی؟..

فرید خان دوام ایدرك

— اوت او اقشام سرایلیلرك ولوله‌سندن اویانمش؛ کندی دائره‌سندن قالقمش، سرایلیلرك یاننه‌قدر چیریل چیپلاق عادتا دلی کبی کلمش..

همده تحقیقات خصوصیه‌مه نظراً فوق‌العاده علائم مأیوسیت اظهار ایتمش، اوندنصکره اورته‌لقدن نهان اولمش، بردها کورونمه‌مش نره‌یه کیتدیکنی کیمسه بیلمیور!..

والده سلطان نومیدانه

— وای.. ایشته بو فنا خبر فرید خان ! . کاشکه سرایلیلرك ، مأمورلرك، هیسنك مسئله‌یه وقوفی اولسه‌یدی؛ پریخانك ذره قدر معلوماتی بولنمسه‌یدی . چونکه پریخانك.. خلق نظرنده غایت ایی بر موقعه مالك، اختیار، وخاندانه منسوب، حتی سلطنته بیله نامزد اولان بر دایسی وار . صاقین اونك نزدینه کیدوب پدرینك قتل ایدیلدیکنه دائر بر طاقم سفسطه پردازلق ایتمسون ؟ نه دیرسکز ؟ . .

فرید خان

— نه‌اهمیتی اولور سلطانم؟ . ولوکه اویله‌اولسه اللرندن کله‌جك نه وار ؟ . خلقی ولوله‌یه ویروب اختلاله تشویق ایتمکمی ؟ . بو قابل دکل ؛ زیرا عسکره حرب سببیله سفر برلك امرینی ویردك ، اختلالجیلرك اوزرینه سوق ایله قهر و تنکیل ایدرز ! . .

شمخال خانك نزدنده موجود محافظلردن متشکل بر قوهٔ قلیله ایله حکومتی اله آلمقمی ؟ . بو اصلا اولاماز ! . . چونکه بزم تحت امریمزده بولنان قوهٔ عظیمه‌یه اونلر نصل غالب کلیر ؟ ! . .

والده سلطان متسلیانه

ـ حقیقتاً پك طوغری ! بز تشبثاتمزی اساساً او قدر محکم ترصین ایلدك که بونی هیچ بر قوت هدمه مقتدر اولاماز ! . اوت . . بزم ترتیب ایتدیکمز پلانی هیچ کیمسه تخریبه جسارت ایده‌مز ! .

بونکچون بز پلانمزك خم راهنده کیزلی کیزلی یوریه‌رك ، ایزیمزی کیمسه‌یه بللی ایتدیرمیه‌رك اقصای املمزه میسر اولالم ! . .

مجید خان

ـ آرزو بیورلدیغی کبی اوله‌جق سلطانم!..

والده سلطان دوام ایدرك

ـ تشبثمزده دها مپتدیز ، عجمیلك کوسترمیه‌لم ! . اموردیده بر پیر کامل کبی خطاسز ایش کوره‌لم! . تنظیم ایتدیکمز کتاب قتلك دها مقدمه‌سنده بونیورز ، قلممزدن المزه قان لکه‌لری یاپیشدیرمیه‌لم ! .

طهماسب قتل ایدلدی. فقط دها محکوم افناء خاندانه منسوب بر قاچ کشی قالدی ! . بونلرك سر فرازیده اوغلم حیدردر . چونکه او دوشمزسه دیکرلرینك هدمی ممکن اولمیه‌جق ! . نه یاپالم؟ .بن اوقدر فدا کارلقدن چکینمم!. آمالم ایچون اوغلمیده فدا ایدرم! ! . .

ایشته بنم ایچون منتظماً تعقیب ایدیله‌جك بو نقطه‌لر قالدی. بونلرده موفقیتله نتیجه‌لنیرسه آرتق خاندانه منسوب کیمسه قالمیه‌جق ، کوچك اوغلم سلطنته مناسب کوریله‌جك، حداثت سنی حسبیله بن اوکا نائبهٔ سلطنت اوله‌جغم و آمالمه‌ده بو صورتله قاووشه‌جغم !!..

مجید خان

هیچ بر مبهم نقطه‌دن احتراز ایتمیکز سلطانم! . ذات دولتلرینك نسیانه‌ترك ایتدیککز نقاط غیرمکشوفه‌یی بز، دوشونه‌رك اتمام ایتدك افندم ! . حتی محکوم قتل اولان دیکر برقاچ کشیده بو آقشام اتلاف ایدیله‌جك!. فرمانکز موجبنجه مقصدیمز بویله‌جه ختامه‌ایردیریله‌جك، و یقین زمانده آمالکزه میسر اوله‌جقسکز سلطانم!!..

والده سلطان

ـ خدمت وصداقتکزه تکرار تشکر ایدرم ! . .

. ـ [سرایلیلردن بری النده برظرف اولدیغی حالده کلیر] ـ .

والده سلطانه خطاباً

ـ سلاملقدن ویریلن ، ذات شاهانه‌یه مخصوص بر نامه کتیردم افندم ! ..

والده سلطان

ـ مجید خانه ویر ! . .

. [سرایلی کیروب مجید خانه ویرر] ـ .

والده سلطان مجید خانه خطاباً

ـ نه‌در او ؟ . مجید خان ! .

. ـ [مجید خان ظرفك اوستنی اوقور کیزلیجه] ـ .

والده سلطانه خطاباً

ـ شهر محافظندن مورود بر نامه افندم ! . مستعجل اشارتی وار . . .

والده سلطان

ـ آچوب اوقویکز بقالم نه ایمش ؟ . .

مجید خان محترزانه

ـ فرمان یوق ایکن آچدیغمز ایچون حدت شاهانه‌یی جلب ایتمیه‌لم سلطانم ؟ ! .

والده سلطان اصرار ایدرك

— هایدی هایدی سن قورقمه!.. بن مراق دیرم ! . .

مجید خان

— فرمان سلطانهکدر ! . .

. — [آچوبِ اوقومغه باشلار] . —

. . . صورتی . . .

اولا عمر وعافیت شاهانه‌لرینك دعا و تمنی ازدیادیله همایونلرینه هر آن و زمان منتظر بولندیغمی بالبیان عرض وظیفه‌مده فرط دقتمه فرمان بیورلدیغی وجهله اعلان حرب حکومت مذکوره‌یه قارشو بر یاندن ساحهٔ جنکه عسکر سوقنه اهتمام اولنیور .

دیکر جهتدن عساکر متباقیه ایله شهرك انتظام آسایشنه کما دقت ایدیلیورسه‌ده امواج خروشان کبی آنیاً طاشان افکار عمومیه‌نك اوکنه کچمك قابل اولمیور .

ایشته اونك بر نمونه‌سی ظهور یافتهٔ وقوعات اولدی . اهالی ایاقلانمش ایکی قسم اولمش بری له ، دیکری علیهده ادارهٔ کلام ایله تشهیر سلاحه قدر جسارت ایدیور. قسم اولکه اکثریتدر . مرحوم ومغفور اب ذیشانلری شاه طهماسب خان حضرتلرینك

قتلنی ادعا ایله دعوای دمده بولنیور ، معارضلریله سلاح سلاحه مجادله ایلیور . هرنه‌قدر نصایحده بولنلمش واوزرلرینه قوهٔ کافیه سوق ایدیلمشسه‌ده هیچ بر ثمره الده ایدیله‌مدیکی معروضدر هرحالده وقاطبهٔ احوالده امر وفرمان...

والده سلطان حیرت وحدتله

— بوکا نه دیرسکز بقالم؟ . . عجبا بواختلالك مسبب ومشوقی کیم؟. دیدیککز کبی سائق پریخانمی، یوقسه تشویق مجهولمز اولان بر جهتدن‌می وقوعبولیور؟.

بونی همان آکلاملیم!. بو نصل شی؟ . . او جاهل خلق بوکا نصل جسارت ابدیور ! . . بکا نیچون جواب ویرمیورسکز؟ بنی نیچون تسللی ایتمیورسکز ؟ ! .

هانیـا ! . بر چارهٔ عاجل ابراز ایتمدیکز! شمدی طاوق کبی دوشـنیورسکز!. .دمیندن بلبل کبی اوتیوردیکز ! . مراقـدن چیلدیره‌جغم ! . . یا بنم جنـایم میدانه چیقدی ایسـه او زمان بن نه یاپه‌جغم ؟ . . هر حالده سزده بنم شریك جرمم اولدیغکزی اونوتمیکز ! ! ! .

فرید خان غایت صغوق قانلیقله

تلاش ومراق‌بیورمیکز سلطانم!.. هنوزایشك اساسنه واقف

اولمدق .بواختلالك تشویق‌ایله اولدیغی نه معلوم ! . هر حکومتده اولدیغی وبزده‌ده جریان ایتدیکی کبی شبهه ایله خلقك عصیان ایتمدیکی نره‌دن بللی؟ . هرحالده تأدیب ایدیلیر اندیشه بیورمکز سلطانم!..

مجید خان

قولکزده بو فکرده‌یم سلطانم ! . . .

والده سلطان ینه آلدانه‌رق

أوت، أوت.. ایی بولدیکز، مطلقا اویله اوللی!.. شمدی‌یه‌قدر برچوق‌دفعه امثالی کورلدیکی کبی؛جاهل‌اهالی‌یه حکمدارك جسدی کوستریلمدیمی؟.بویله وسوسه‌یه دوچار اولیور !..

هر نه ایسه ؛ براز متسلی اوله بیلدم . شمدی ایلك وظیفه‌مز حیدر میرزا خانی بورایه دعوتله وقوع حالی بیلدیروب، باغیلرك ، تأدیب و تنکیلی حقنده ارادهٔ همایون استحصال ایتمکدر!!..

ـ [مجید خان صالونك قپوسنه یقین اوطوردیغندن میرزانك کلدیکنی کورر] ـ

وهمان مجید خان لقردیسنی کسه‌رك

تشریف شاهانه وقوع بولیور سلطانم !..

ایکنجی مجلس

ـ[آرقه‌دن بندکان برابرکلدیکی حالده حیدرمیرزا صالونه داخل‌اولور. صالونده‌کیلرك جمله‌سی ال پنجه دیوان آیاغه قالقار] ـ

حیدر میرزا کیرر کیرمز عمومه خطاباً

او ماشاه یته مجلس عقد ایدیلمش ، نه وار؟!...

[دیه کیدوب والده‌سنك النی اوپه‌رك والده سلطانك : ـ عمر همایونك مزداد اولسون شاهم !.ـ دهاسنی آله‌رق یواش‌یواش کیدر یرینه اوطورر . و مابینجیلرده کیدوب خاکپایه یوز سوررلر] .

حیدر میرزا والده سلطـان ومابینجیلره الیله اشـارت ایدرك ـ اوطورك، اوطورك .. ..

[والده سلطان اوطورر، مابینجیلرده یره دیز چوکرلر حیدر میرزا بعده بندکانه خطاب ایدر]

ـ هایدی کیدك ! . . .

[هپسی کیدر]

سوزینه دوام ایدر

ای نه خبر وار بقالم ؟. حربدن نه خبر ؟.. بوراده نه قونو-
شیوردیکزها !..

والده سلطان

افندم سر عسکردن پك مهم بر کاغد وار ! . مراق ایدوب
آچدیروب اوقوتدم . وپك متأسف اولدم ! . .

حیدر میرزا حیرت وحدتله

او کاغد نه ایمش ؟. . همده ذات شاهانه‌مه مخصوص کاغدی
سزنه حقله آچدیرییورسکز ؟ ! .

والده سلطان قورقه‌رق

عفو ایدرسك شاهم ! . .

حیدر میرزا

بر دها تکررینی آرزو ایتمم ! . .

والده سلطان

فرمان سزك شاهم ! . .

حیدر میرزا فرید خانه خطاباً

کاغدی اوقویك بقالم نه ایمش ؟ . .

[فرید خان تکرار اوقور]

حیدر میرزا حدتلنه‌رك

بو نصل شی ؟ . . بونلر اختلاله نصل جسارت ایدییور ؟ . . بن بویله شی ایستمم ! . . فرید خان ! . . همان شیمدی سرعسکره بر فرمان کوندر . . بونك اوکنی آلسون یوقسه کندی‌بیلیر ! . اراده ایدییورم !. نصایح ایله اولمزسه؛ ایستدیکی قدر اوزرلرینه قوت کوندرسك !. حتی حربه کونده‌رجکی عسکری اورایه سوق ایتسون ! . .

فرید خان قالقه‌رق

فرمان افندمزك ! . .

[فرمانی تبلیغ ایتمك اوزره کیدر]

والده سلطان مستریحانه

هیچ مراق بیورمیك افندم ! . هردولتك، هر جلوسنده ظهور ایدن بو اختلاللر ؛ آرتق وقوعات عادیه میانه داخل اولمشدر !. حائز اهمیت بر وقعه دکل.. مادامکه تأدیبلری حقنده ارادهٔ سنیه‌کز

صدور ایتدی، بونده موجب تحاشی هیچ بر نقطه یوق !. . آنجق بز حربی دوشونه‌لم شاهم ، حربی !...

حیدر میرزا غایت نومیدانه

سز نه سویلیورسکز ؟ . . نصل موجب تحاشی دکل ؟ . . شیمدی‌یه قدر بز حکمدارلرك اجرای حکومتنه ، ایفای مقاصدینه مانع اولان خلقك بوکبی اختلاللری دکلیدر ؟ . . اوت . . ملتك حکمداره قارشو اوفق بر اماره‌ٔ عصیان کوسترمسی ؟ . بر چوق بزلره صاریلمش بر آتشپاره‌یی باروتله مالامال برخزینه‌نك‌تا قلبکاهنه یرلشدیرمکه بکزر ! . اولا بزلر آتش آلنجه‌یه قدر اختراق بطی اولور . حالبوکه برده آتش باروته سرایت ایتدیمی تأثیری اوقدر آنی اولورکه ؛ اونك اوکنی آلمق دائرهٔ امکاندن خارج قالیر ! . . باخصوص بوکبی مناسبتسز حاللرك وقوعی بنم کبی بر حکمداره بادئ غضب دکلیدر ؟! . .

والده سلطان تسلیت آمیز

اندیشه ایتمه شاهم ! . آتش ، بزلری بیله طوتوشدیرمدن ، باروتك ایچندن چیقاروب آته‌جغز ! . . بوکا امین اولکز افندم

حیدر میرزا نومیدانه

انشاالله ... لکن بزم انشاالله‌همزله ، اونلرك حرکاتنه سکته

کله‌جکمی بقالم ؟ . . طوغریسی سویلمك لازمکلیرسه بن براز شبهه ـ لی‌یم ! . . حرب بحثنه کلنجه . . . اوجهت بنی بسبتون داغدار یأس ایدییور . زیرا بزم بوکون حرب ایتمك ایچون قوتمز وارمی؟.. قلبمز مریض ؟ . اختلال ایله ، سوء اداره ایله تفسخ ایدییورز؟. خارجاً پك عریانز ؟ . حدودیمزده عسکر ، خزینه‌مزده نقود موجود دکل؟. طوپلایوب جنکه کوندره‌جکمز عسکرده‌هم جاهل، همده نظام وانتظامدن بی‌بهره ! . .

واسفاکه قارشومزده‌کی دولت‌هم بالنسبه زنکین، همده یکیچری، سپاهی نامیله تأسیس وتشکیل ایتدیکی ایکی قسم منتظم عسکره‌مالك. ایشته بونلر ، بکا کوستریبورکه بزم أیچون یوزده یوز مغلوبیت وار ! .. بو حقیقت پیش امعانمده تجلی ایتدکجه فوق العاده متألم اولیورم ! .. برده بونك اوزرینه کوزمك اوکنده عصیان ایله هرج ومرج اولمش بر ملت کوریبورم ! . .

بویله اجرای سلطنت ایتمکدنسه، مدت حیاتمی زندانلرده‌امرار ایتمك بنجه بیك کره مرجحدر! . اوت، قرده‌شم اسماعیل میرزایه غبطه ایدییورم . اوقلعه‌نك برنده محبوس ، فقط امینم که بنم قدر وجدان عذابنه معروض دکلدر ! . . .

والده سلطان ینه متسللیانه

بو قدر مغلوب تأثر اولمه شاهم! . برازده جریانی، قدرك لطف وعنایتنه براقه‌لم ! . بقالم نه اوله‌جق ؟ ! ..

حیدر میرزا بسبتون مأیوسانه

ذاتاً بالمجبور براقدق ! لکن امین اول که بوجهان ، بزی اویله رعد فنا سوروکلیور اوده اویله برکرداب مهلکه آتیورکه ؛ هیچ بر طرفدن چارهٔ خلاص شعشعه‌بار ظهور اولمیور ! .
ایشته ، اوکردابك ایچنده سفینهٔ دولتله فرلداق کبی دونه ، دونه تا قعرنایابنه اینه‌جك ، وبر طاقم اعدامزك دهان فرصتیابنده غائب اولوب کیده‌جکز ! .
اوت، دوربین اولان برنظر، برفکر بونلری کوروب آکلار. ایواه‌که سطح بین اولان انظار ایسه انشااللهلرله اضاعهٔ ایام ایدر طورور ! ! . . .

ـ [حیدر میرزا بو سوزی سویلرکده ایکن طیشـاریدن مدهش برکورلتی ایله حرب صدالری طویولمغه باشلار] ـ

حیدر میرزا فوق العاده قورقار ودیکرلرندن صورار

ـ بونه؟.. بو ندر؟..

ـ [بو آره‌لق هپسندن فضله والده سلطان قورقاقلق علائمی کوستررر] ـ

اوچنجی مجلس

فرید خان پر تلاش قوشوب کله‌رك

مخبر بد پیام اولدیغم ایچون مرحمتکزه التجا ایتـدم، قولکزی عفو بیورك شاهم !..

حیدر میرزا پر استعجال

چابوق سویله ندر نه اولیور؟..

فرید خان براز چکیله‌رك دیك بر سسله

شوکتمـآب !.. هویتی مجهول، خلق مخلوط اولان بر فرقهٔ عسکریه کلمش، سرایی محاصره ایله تسلیم طلبنده بولنیور !. بزم طرفدن درحال قپولر سد ایدلدی. وعساکر شاهـانه‌همان مدافعه وضعیتنی آله‌رق مهیای هجوم برحالده محافظه‌یه آماده بولنیور !.

حیدر میرزا تیتیرك برسسله

یکی نیچون کلمشلر؟. مقصدلری ندر؟ اکلامدیکزمی؟..

فرید خان

برهیئت منتخبه کوندرمشلر، بزم قوماندانله مکالمه‌ده بولنیورلر!. فرمان بیوریلورسه همان کیدوب وقعه‌یی استمزاج ایله ذات شاهانه‌لرینه عرض ایده‌یم . . .

حیدر میرزا

هایدی چابوق آ کلاده کل!.

فرید خان

فرمان افندمزك

ـ [کیدر] ـ

حیدر میرزا اورته‌یه خطاباً

کوردیکزمی؟.. خلقك اختلالی نره‌لره قدر وارییور؟. بونلرك تشبثلری اوقدر قویمی‌که، سرایی بیله تسلیم آلمق جراتنده بولنیورلر :. . دیمك‌که بنم بو موقعه حقم یوقمش ، بن برحکمدار ظالمم اویله‌می ؟ . .

ایواه‌که بو ایشك ایچنده یشقه‌جه دائر اولان انتریقه‌لر وار!. زیرا شو ایکی کونلك مدت سلطنتمده بنم ظلممی نره‌دن کشف ایتدیلر ؟ . واه، واه . . . بن ایسه ؛ حالا وطنمی کرداب مهالکدن تخلیص خیال خامیله مست وبیهوش ایدم ! . .

حالبوکه بنم معیتمده ایفـای خدمت ایدن مـأمورلرم یلانجی چیقدیلر ! .

ذات شاهانه‌مه صداقت یمنده بولنان اوحریفلر ، بوکون حفرهٔ ممات اخضارنده دشمنلرمله همبزم وهمفکر ! . یازق که بن بواسراره واقف اولامدم ! ! . .

والده‌سنه خطاباً

بتون امور خصوصـاتمی تمشیتی قبول ایدن سز و سزك کبیلرك صداقتنه ایناندم! .. مکر که دنیاده کندی نفسنه بیله اعتماد ایده‌نك عقلی یوقمش ! . . بیله‌مدم ، بتون اتبـاعه صلاحیت واسعه‌م ، اعتماد تامه‌م واردی . هیهات ! . اونلرك بکا زره قدر محبتی یوقمش ؟ . . انجق مقصدلری اعلای مسنددن عبارتمش؟ .. نه چاره کندی ایلدکمه قامی بولدم ! .. بدبختمی چکه‌جکم . آخلافمه‌ده وصایت ایده‌جکم ؛ کیم اولورسه اولسون همیقینینی دائما قهر ایتسون !! ..

والده سلطان متسلمیانه

شاهم ! نیچون بوقدر مغلوب آه وزار اولیورسك؟. سنك ایچون جانی بیله تهلکه‌یه آتمغه آماده بولنان شفقتلی مادرنی دخی صداقتسز- لکله اتهام ایدییورسك ! .

یوق، یوق! .. سنك کبی صاحب وجدان وشجیع برحکمداردن بوحاللرك صدورینی آرزو ایتمم! .

یالکز او امر شرعیه‌یه سرفرو ایتمش عاصیلری ابراز بسالتله تربیه ایتمك ، هر کیم اولورسه اولسون علیهنده بولنان خائنی قهر ایدرك اسفل سافلینه کوندرمنی بکلردم!.

همده نیچون بوقدر دوچار یأس اولیورسك؟.خلق بقالم ، سنك علیهنده‌می عصیان ایتدی ! . حرب بقالم، بزم علیهمزه‌می منجر اوله‌جق ؟ ؟ . آصلا.. او جهته احالهٔ فکر بیله ایتمه ! . چونکه شمدی‌یه قدر هیچ برمیدان وغاده عار انهزامی قبول ایتمین قهرمان عسکریمز هیچ بر زمان مغلوبیته کرفتار اولماز!. بزده؛ هر جنکده غالیتدن مظفریتلره قوشان اجدادیمزه اثبات وراثتله مستریح البال اولور ! و اونلرك اخلافی اولدیغمزی بو وجهله عالمه ابراز ایدرز ! ! . .

حیدر میرزا

کندینه نه کوزل تسللیلر ایجاد ایدییورسك ! . مدهش بر فورطنه‌نك اولانجه حکمنی اجرا ایتدیکی بر زمانده ساکن بر ساحله چکیلمش کمیجیلره بکزییورسك!.

خارجده بتون قوتیله اجرای‌احکام ایدن دریایی؛ برباداقده‌کی طورغون صوایله قیاس ایتمك زعم باطلنده بولنیورسك!.. حالبوکه بن.. هر شیئی کوروب آکلادیغم ایچون بونك بسبتون عکسنی

تفکر ایدییورم. ایواه‌که؛ بزم ایچون فلاکت برونمزك دیبنه قدر یاقلاشمشدر.

والده سلطان تبدیل فکرله

نه یاپالم شاهم ؟ . اویله‌ده اونسه ؛ قدرك جریاننه ترك موجودیتله بر طرفه چکیلوب منزویانه امرار حیات ایدرز اولمزمی ؟ ! . .

حیدر میرزا

ایشته‌بوقدر!. قادین دکلمیسکز؟. همان‌طرفدار صلح‌اولورسکز، سزك ایچون هیچ بر وقعهٔ مؤسفه‌نك اهمیتی یوقدر ، همان اوکاده بر جهت تأویل بولورسکز ! .

صالونه بر سرایلی کله‌رك

قوماندان کلیور افندم! .

حیدر میرزا

کلسون ! . .

ـ [سرایلی کیدر] ـ

﴿ دردنجی مجلس ﴾

[صالونه؛ فرید خان ایله قوماندان داخل اولورلر . کیدوب تحتی اوپەرك آیاقده طوریرلر] ـ

حیدر میرزا قوماندانه خطاباً

ای قوماندان!. بوحاللره نه ملاحظات سرد ایدەجکسك بقالم؟. براز اول ، فرید خان سزك، اختلالجیلر طرفنــدن کلن بر هیئتله ملاقات ایتــدیککزی ســویلدی . طبیعی مقصــدلرینه واقف اولمشکزدر . بو حرکتلرینك سببی نه ایمش ، نه کبی مطالبــاتی وارمش ها ؟ .

آ کلات بقالم!. .

قوماندان دیك سسله

اوت شوکتمأب! . طلب مکالمەده بولنان مذکور هیئتی نزدیمه قبول ایتدم. دور ودراز بکا ایضاحاتده بولندیلر. مطالباتك نەکبی مواددن عبارت اولدیغنه طرف شاهانەلرندن وکیل صفتیله اطلاع حاصل ایلدم .

حیثیت و حقــوق شــاهانەلرینــه ناموافــق اولان بو کبی

مطالباتی غیر قابل قبول اولدیغندن کمال حقارتله درحال رد ایلدم. بیلمم. بوحرکت خودسرانه‌مدن طولایی عفو شاهانه‌لرینه مظهر اوله‌جقمی‌یم؟.

حیدر میرزا

سویله، چابوق ایضاح ایت، بو مطالبات نه‌دن عبارتمش ها؟...

قوماندان مکتومانه

برسببدن طولایی حضورهمایونلرنده یالکز اولدیغم حالده عرض معلوماته‌مجبورم. زیرا عرض ایده‌جکم موادك حضورده بولنانلردن بریسنه شدتله علاقه‌سی وار افندم!.

ـ [دیرکن والده سلطانك یوزینه ایمالی برصورتده باقار والده سلطان ایشی آکلادیغندن پر حدت

یومروقلرینی صیقار] ـ

حیدر میرزا اصرار ایدر

سویله، سویله!. حضورده موجب‌اختراز هیچ کیمسه یوق! همده بن مجرمك دائما حضورمده محاکمه اولدیغنی آرزو ایدرم. سکاده مساعده ایدییورم، ایضاح ایت!.

قوماندان سویلمك ایستمیه‌رك

افندم!. احترازمك یگانه سببی؛ والده‌سلطان حضرتلری حقنده برطاقم اکاذب واسنادات غیر لایقه‌ده بولندقلریدر . ! .

حیدر میرزا حیرتله

والده سلطانه نه کبی اسناداتده بولنیورلر؟. سرایدن، حتی کندی دائره‌سندن خارجه آیاق آتمیان والده‌سلطانله اونلرك نه کبی علاقه‌سی اوله‌بیلورها ؟ . .

ایضاح ایت، ایضاح...

قوماندانك صبری قالمیه‌رق

دولتمآب! . بونلر؛ اب شوکتلری شاه طهماسب حضرتلرینك والده سلطان طرفندن تسمیم ایدلدیکنی ادعا، وذات همایونلرینکده اوقانلی تختده اجرای سلطنت ایتدیککزی اتیان ایله مجبوریت الویرمدکجه ، بیانه هیچ بر وقت جرأت ایده‌میه‌جکم بهتانده بولنیورلر ! . .

ـ [بولقردیلری دیکلرکن والده سلطان اصلی یوقمش کبی دائما قهقهه ایله کولر] ـ

[حیدرمیرزا فوق‌العاده حدتلی ومتعجب افکار ایله‌بروالده سلطانه برده دونوب قوماندانه باقار] ـ

وقوماندانه خطاباً باغیره‌رق

بو نصل لقیردی ها ؟ . والده سلطان پدریمی نه جسارتله ، نه واسطه ایله ونه مقصدله قتل ایده‌بیلور ؟ . عجبـا او متجاوزلر بونی کوزیله کورسه‌لر اینانیرلرمی؟ طوغریسی‌یا تجاوزك بودرجه‌سنه آرتق تحمل اولنه‌ماز!.

یك اعلی!. سن اوحریفلره نه‌جواب ویردك؟. صاقین‌ها جنایت کوسترمدك یا !.

قوماندان کندندن امین برحالده

جنایت کوسترمك‌نم کبی برعسکر اوغلی عسکر ایچون ممکنمی شاهم ؟ ! . درحال بو اسناداتی‌ده حقارتله رد ایلدم. وبو تجاوزك حدت شاهانه‌یی جلب ایده‌جکندن بحثله فنا حالده تأدیب ایدیله‌جکلرینی سـویلدم . و مطالبـاتك نه‌لردن عبارت اولدیغنی سؤال ایتدم ! . .

حیدر میرزا عجله ایله

نه‌ایمش بقالم؟..

قوماندان

آصلا قبول، حتی استماع ایدیله‌جك برطلب دکل؛ چونکه ذات شاهانه‌لرینی خلع ایدرك تحته، اسماعیل میرزا خانك اجلاسنی، والده سلطانده اعدامنی التماس ایدیبورلر!!..

حیدر میرزا لقردیسنی کسه‌رك

صوص!.. آرتق بوندن فضله شیماریقلق اولماز! . بونلر اختلال فرقه‌سی‌دکل، عادتا برحیدود چته‌سنه بکزییور!. لکن بیلمیورلرکه حفرهٔ فلاکتلرینه کندی آیاقلریله کلدیلر! .. بو خبیثلر کیمش، صورمدکمی؟..

قوماندان

افندم اونی‌ده صوردم . ایچلرنده هیچ امید ایتمدیکم ذوات چیقدی . حتی ایکی کیمسه وارکه بونلرك موجودیتندن بیله امین دکلم ! . بونلرك برنجیسی ، فرقه‌یه ریاست ایدن شمخال خان ؛ ایکنجیسی ، بر آلایه قوماندا ایدن پریخان سلطان حضرتلری !!.

والده سلطان کندی کندینه

نه‌ی.. شمدی هرشی میدانه چیقیور ! براز اول فرید خانك سویلدکلری کسب تحقق ایدییور. ایواه!..

حیدر میرزا فوق‌العاده متعجبانه ومأیوسانه

نصل؟. شمخال خان ، پریخان سلطان ها ! . بریسی فوق‌العاده سودیکم برذات.. دیکریده همشیره‌م اویله‌می؟..

ـ [اللریله یوزینی قپایوب برمدت سکوت ایدر] ـ

خیر بو آصلا واقع اولاماز!. بکا سوکیلی همشیره‌م خیانت ایده‌مز!. آرتق صبرم قالمدی ! .

هایدی کیت، همان نه یاپمق لازمسه یاپ.. اونلری قهر، حقوق شاهانه‌می محافظه ابت!. یوقسه سنیده کبرتیرم ! .

قوماندان محترزانه

فرمان افندمزك . . فخامتمأب ! . ذاتاً بنم ایچونده بشقه بر وظیفه قالمدی. کیدوب همان عسکره حرب قوماندا سیله وظیفه‌مه ابتدار ایده‌جکم ! . .

ـ [تحتی اوپه‌رك چکیلیر کیدر] ـ

[حربه قرار ویرلدیکی انده والده سلطانده ممنونیت علائمی مشاهده اولنور.]

ـ [طیشاریدن ینه حرب صدالری طویولمغه باشلار] ـ

حیدر میرزا غایت مضطربانه عمومه خطاباً

هایدی آرتق حضورمدن چکیلکز!. فوق العاده مضطربم ! . سکونه محتاجم!. یالکز، بعض یکی وقوعات ظهورنده کلوب بکا معلومات ویریکز!.

والده سلطان یوریمکه باشلایەرق

فرمان سزك شاهم ! . . ایشته حضور همایونلرندن دور اولیورز : .

ـ [دییەرك قپودنچیقار. دیکرلریده تحتی اوپەرك والدەسلطانی تعقیب ایدرلر]

[حیدر میرزا کندی‌کندینه الیله‌یوزی قپالی اولدیغی حالده‌برمدت دوشوندکدن صکره]

آه یاربم ! . جلوهٔ ربانیەك بنیده‌می آغوش عنایتندن آتدی ؟ . دوار فلك سینهٔ بازیچه‌سنه آلدی . لذت حیات سلطنتك الك طاتلی ایامنده بنده دوچار فلاکت اولیورم ! .

بنم بوکبی جزالره شایان مستحق نه کبی جرمم وار یاربم ؟. بن دها بو مدت قصیرهٔ سلطنتده بر معصوملرده ، بر طفل تا محکومم ! .

بودار فناده ؛ هپ فنالر لایق سعادت، ایلریده مستحق عذابمی اولەجق؟.

بو دنیانك هیچ بر کونی دیکرینه مطابق کلمیور!. ایکی کون اول نه ایدم؟. محکوم زندان بر شهزاده.. دون نه‌ایدم؟. کائناتی یرندن صارصه‌جق دبدبه‌لی، طنطنه‌لی آلایلرله جالس تخت بر حکمدار.. بوکون نه‌یم؟. ینه او دبدبه‌لی آلایلری یاپان خلقك ناحق یره عتابنه، سوء نظرینه دوچار اولمش طالعسز، بدبخت، شایان مخلوع بر پادشاه!..

آه انسانلری دائما بازیچه ایدن طالع!. بشریتی تحت منقادنده زبون ایدن فلك!. بزی لذائذ حیاتیه‌نك درجات قصواسنده پرستو برمسعود حالنه قویارسك!. عینی زمانده برتهورکله استنادکاهمزی آلتمزدن چکه‌رك، او خضیض پرفلاکتده بارقه‌لرله‌رقابت ایدر. جه‌سنه فناکاه ابدیتك طبقات عادیه‌سنه سقوط ایدرکن بزی تماشایه قویولورسك!!!

ـ [او آره‌لق طیشاریدن ناکهانی حرب صدالرینی طوپنجه بردنبره وجودیله تیتریه‌رك باشنی قالدیروب و پارمغیله اوطرفی اشارت ایدرك] ـ

آغلار سسله

باق باق!. ینه بو سس بنی فلاکته دعوت ایدیور. نیجه حکو- متلری؛ یا ساحهٔ مذلت ومحویته ایصال، ویا اسمان مظفریاتده پران

ایدن بوقعقعهٔ مغفر بوکون یری، کوکی ایکلتن صداسیله بکا فلاکت اخطار ایدییور ! .

صوص ، صوص ! . باغیرما . . داخل اولدیغم مذلقه فنایه بن آ کاهم !.. برده سن رهبر اولمه!. بوقدر اذیت بکا یتیشیر، هایدی آرتق چکیل کیت !..

بشنجی مجلس

ـ [بوسوزلری سویلدکده ایکن؛ فرید خان غایت مأیوسانه بر طورله کلیر] ـ

اللری کوکسنده کوزلری یرده اولدیغی حالده

شاهم ! جنك اولانجه دهشتیله دوام ایدییور. لکن طالع حرب مبدأندنبری چهره‌سنی بر دفعه بزم طرفه چویروب باقمدی!. قلعه قپولرندن اوچنی انقاذ حالنده بیقدقلری حالده عسکریمز دلیرانه مقاومتله تکرار اسکی وضعیتی قلعه‌یه اعطا ایتدی . فقط اویله مدهش هجوملرده بولنیورلر ، اوقدر دهشتناك صولتلر کوستریورلرکه بونلره : انسان کروهی دکل؛ عادتا بر سوری غضنفران دییه‌جکم کلیور!.

باری فرمان بیورکده.. اونلری عفو شاهانه ایله تلطیف ، عطیه‌لر احسانیله طلبلرینی تخفیف ایده‌لم اولمزمی ؟.

حیدر میرزا حدتله

صوص آلچق ! . حضور شاهانه‌مده بو کبی تجاوزده نصل بولنیورسك ؟. مقصدینی بالنسبه ستر ایدرك بکا ایستدکلرینی ویره‌یم دیمکمی ایستیورسك؟. متجاوز! .

فرید خان شاشیره‌رق

فخامتمأب!. آصلا اویله دیمك ایستمدم!..

حیدر میرزا

هایدی طورمه، حضورمدن یقیل کیت!..

[کیدر]

حیدر میرزا کندی کندینه پشیمان اوله‌رق

فقط بن نه یاپدم؟ . او زواللینك نه قبـاحتی واردی؟ . کلوب هر خصوصـده معلومات ویرمسنی بن اراده ایتمدمی ؟ . کلن فرقه قوی ایمش ، افرادی کثیر ایمش او نه یاپسون ؟ . دیمکه ؛ بزم اطرفك مغلوب اوله‌جغنه قناعت حاصل ایتمش !. خلاصه‌مز نقطهٔ

نظرندن بکابو تکلیفده بولندی !.

خیر! . بن اونی رنجیده ایتمه‌ملیدم ! . سویلدکلرینی عیناً قبول ایتملیدم ! ! . .

آلتنجی مجلس

ـ [مجید خان قوشار کلیر] ـ

بعد المراسم

شاهم!. آرتق غالبیتدن هیچ بر امیدمز قالمدی عسکرمزك نصفی شهید ثلثی‌ده طرف غالبه التجا ایتدی !. قلعه‌مزده مقاومت حالی قالمدی ؟. هرطرفی دلیك، دەشیك ..

قوماندان مقاومتدن هیچ بر فائده الده ایدیله‌میه‌جکنی سویلیور ! . چونکه مهمامز ، ارزاقمز آزالدیغندن بزی آچ آچ اولایه‌جقلر دییور ! . والده سلطانك حالنه مرحمت بیورك، زواللی.. فوق‌العاده مأیوس، بوکون انتحار ایدرکن جاریه‌لر تخلیص ایلمش!.

حیدر میرزا آغلار کبی

نه‌یاپه‌یم؟. المزده نه وار؟.

مجید خان مسترحمانه

طلب صلح پادشاهم، طلب صلح!.

حیدر میرزا

پك اعلا ؟ . صلح طلب ایده‌لم ، عطیه‌لر احسان ایده‌لم، لکن اونلر بزی بو حاله کتیردکدنصکره مقصدلرندن قولای قولای فراغت ایدرلرمی؟..

مجید خان

چالشیرز شاهم؟.

حیدر میرزا

اوحالده کیت، قوماندانه سویله، نه یاپلق لازمسه همان چاره‌سنه باقك ؟ . .

مجید خان

فرمان افندمزك!.

[کیدر]

حیدر میرزا کندی کندینه

ایواه.. کرفتاراولدیغم فلا کتك اك منسی نقاطندن بیله بی‌بهره قالمیورم!..

بوجهانه آصیل اولەرق کلدیکم ، بونجه دبدبه ودارات ایچنده پرور شباب اولدیغم حالده لذتلی حیاتك ادوار کمالنده اك مهلك دقیقەلر کچیرییورم!. نیچون؟.. بن بر مخلوق فنامیم؟. یوقسه بیك درلو اشکنجەلرله، جفالرله هم آغوش اولمق ایچونمی خلق ایدلدم ؟ . آه، آه . .

بونك سببنه واقفم، خلقه حلم وسکونتله معاملەم بنی بودرکەلره اسقاط ایتدی ! . .

یومروقلرینی صیقوب عاصیلره خطاباً

آه آلچقلر!. بنی غافل آولادیکز!. هیچ برشیدن معلوماتم یوقکن سزه هیچ برفنالغم اولمامشکن بردنبره سرایمك اطرافنی صاردیکز.. صادق بیلدیکم آدملرمده بکا اهانت ایتدیلر. عسکرم آز، سزایسه چوقلقله غلبه ایتدیکز.. آه بکا براز طالع یاور اولسه، برجهتدن قوهٔ معاونه یتیشسه سزه یاپەجغمی بیلیرم .

هپکزی بیك درلو اذیتـلرله قهر ایدرم ، دنیلر ؟ . . لکن نه یاپەیم که ، قدر بویله ، حکم ایدییور . آ کا منقاد اولمقدن بشـقه نه چاره وار؟ .

یدنجی مجلس

ـ [خارجدن مدهش حرب صدالری طویولورکن والده سلطان فرید خان ، مجید خان ، وبر قاچ سرایلی پریشان بر حالده ایچری کیررلر] ـ

والده سلطان شاهك حضورنده دیز چوکه‌رك

شاهم ! . متانتنی محافظه ایت .. الك فنا پیام فلاکتی حاملم . ! ایســترسه‌ك بنی اولدیر ، قارنمی خنجرله دەش ، اوخینی بغرمدن چیقار ، پارچه پارچه ایت !. چونکه ساعت سلطنت الك صوك دقیقه مزی اوریـیور! . .

[حیدر میرزا شاشیره‌رق آیاغه قالقار]

ووالده‌سنی قالدیره‌رق

نه سویلیورسك؟.بویله سرأمکالمه ایله اوغراشه‌جق وقتمزمی؟ کوریـیورسك‌که آرتق درمانم قالمدی! . هیچ برشیئه قدرتم یوق!. ندر ؟ . ینه یکی بر بادرۀ فلاکته‌می دوچار اولدق ؟ . . نیچون سویله‌میورسك ؟

والده سلطان كوكسنی چكوب خیزلی نفس آله‌رق

اوت شاهم !. آلداندق ! .. عسكریمزه كوكنمشدك. هیهات ! قهرایده‌جكمز حشرات بزی محو و پریشان ایدیور !.. هر یاندن سرایی احاطه ایتدیلر ، حتی بغچه‌یه بیله داخل اولدیلر ، مدافعه ایده‌جك برعسكریمز قالمدی. شو بولندیغمز دقیقه‌ده حیاتك صوك دقیقه‌سنه وداع ایدییورز ! . .

حیدر میرزا فوق‌العاده خوف و هراسی و یأس وحیرتله

نه سویلیورسك ؟ . آرتق انتحاردن بشقه هیچ برچارهٔ نجات قالمدی اویله‌می ؟ . ایواه دیمكه اولعینلرك خضورمه كیرملرینه ایكی اوچ دقیقه قالدی‌ها ؟ . .

الاریله یوزینی قپایه‌رق

یازق ، یازق ! . تخت وتاجم المدن كیدییور ! . بن شیمدی نه یاپه‌جغم ؟ . .

برآز دوشونه‌رك

آه . . نه می یاپه‌جغم ؟ . ایشته صوك قرارم : اونلر كلمدن انتحار ! . . .

[ایلریلمك ایستر]

والده سلطان ینه آیاقلرینه قپانه‌رق

خیر پادشاهم، خیر!. بزی براقوبده نصل انتحار ایده‌جکسك؟. اولا بزی اولدیر ! . اوندنصکره . . .

حیدر میرزا کری چکیله‌رك

سز بنی دوشونوبده چارهٔ نجاتمی بولدیکزمی‌که: بن‌سزی درپیش ایده‌یم ؟ . .

والده سلطان رجا آمیز

خیر شاهم ، خیر ! . سن انتحار ایتمیه‌جکسك ! . بز بورایه کلمدن اول صوك تدبیر خلاصه‌ده توسل ایتدك ، ذات شاهانه‌لرینی تخلیص ایچون حضوریکزه کلدك !

حیدر میرزا طوره‌رق

نصل ؟ . . .

والده سلطان

عرض ایده‌یم ! . سرایده بولنان بنچوان ، اشجی ، عربه‌جی مثللو خدمتکارلری تسلیح ایدرك برقسمیله خط مدافعه تشکیل

ایتدك؛ برقسمیده بوراده طیشاریده بکلیور بزی مدافعه ایده‌جك!. وکلن عاصیلر اوراده مشغول ایکن بزده آرقه‌ده صحرایه ناظراولان قپودن فرار ایده‌جکز ! . .

حیدر میرزا قبول ایتمز

بوممکنمی، بزی کورمزلرمی؟. باخصوص بنی کوروب تانیرلرسه!.

والده سلطان

خیر شاهم!. اوطرفده‌هیچ کیمسه‌یوق: هم‌سزی کورسه‌لرده‌تشخیص ایده‌میه‌جکلر ؛ چونکه ذات شاهانه‌لرینه قادین لباسی تلبیس ایده‌جکز!..

حیدر میرزا حدتله

بونصل‌اولور؟. برپادشاه هیچ...قادین قیافتنه کیررمی؟. آصلا..اولورم بوکا تشبث ایده‌مم ! . .

والده سلطان تعندله

نه یاپالم شاهم ؟ . بوندنبشقه هیچ بر چارهٔ خلاص یوق . . هم سلامت همایونلری نقطهٔ نظرندن بونی قبول مجبوریدر افندم ! . . .

[حیدر میرزا تصدیقکارانه سکوت ایدرك کندی کندینه]
آه یاربم ! . بنی نه درلو فلاکتلره مستحق کوریورسك؟ ! .

والده سلطان دونوب سرایلیلردن برینه

هایدی قوش ! . . حاضرلادیغمز او البیسه‌لری بورایه
کتیر! . .

سرایلی

پکی افندم ، شمدی کتیریرم ! . .

ـ [دییه قوشه‌رق کیدر] ـ

والده سلطان حیدره خطاباً

شاهم!.. او البیسه‌لرله ستر هویت قابل دکلدر!. بناءً علیه او
سمی اونیفورمه‌کزی چیقاریکز ! . .

دونوب سرایلیلره خطاباً

هایدی قیزلر نه طوریورسکز یاردم ایتسه‌کزه ! .

ـ [سرایلیلر معاونت ایتمکه باشلار] ـ

حیدر میرزا قلنجی النه آلوب

ای ذوالفقار مرصع اولان، سیف زیبا ! . . بوکون ابراز سطوتدن عاجزمیسك ؟ . یوقسه، صاحبنه ایفای معاونتدن وارستەمیسك ؟ . نیچون بو حاللره بیکانه طورییورسك؟ . بوکونه قدر نیجه حکمدارلره اعلای شان ایتدیردیکك استناد ایلدیکك نیجه پنجهٔ جلادانه‌یه دنیا قدر ممالك صیقیشدیردیغك حالده بوکون بر اختفا کاه آرییورسك! . . بکا شمدی‌یه قدر روی ابتسامکله وقورانه بر ادای صلاحیت ویردیکك حالده، بوکون صغوق یوزکله قلبمده درین جرحەلر آچیورسك ! . دیمك بمله انسیتك قالمدی. بو قانلی افتراقکله بکا برلوحهٔ مفارقت ترسیم ایدییورسك ؛ یعنی طوغریدن طوغری‌یه دشمنلق اعلان ایدییورسك اویله‌می ؟ . .

او حالده ایکی دشمنك بر محلده تمرکزی جائز دکلدر . . بندن آیریل، قهر اول!. ایشته سکا صوك برضربهٔ تحقیرفیرلاتیورم، آل . . . .

ـ [دییەرك خیزله یره آتار وصویوتمغه باشلایەرق سرایلیلرك معاونتیله البیسەسنی چیقارتیر. او آرەلق سرایلی طیشاریدن بر بوغچه داخلنده دیکر چماشیرلری کتیرر.] ـ

سرایلی والده سلطانه خطاباً

سلطانم امریکزی ایفا ایتدم !..

والده سلطان دونوب باقەرق

یکی . . . هایدی چابوق کیدیریکز ! . .

حیدر میرزایه خطاباً

شاهم ! . قادین البیسەلری کلدی . مساعده ایدکده کیدیرەلم ! . . .

حیدر میرزا

پك اعلی ! . ایشته حاضرم . . .

ـ[هپسی یانه کیدوب معاونت ایدرك کیدیررلر . و مستوره برقادین حالنه قویارلر] ـ

والده سلطن حیدر میرزا یه خطاباً

آرتق بوراده هیچ بر ایشمز قالمدی شاهم ، بیورك کیدەلم ! . . . دائما اورتەمزده بولنکز افندم ! ...

حیدر میرزا

هایدی کیدەلم ! ...

ـ[یوریرکن اتکلری دائما آیاغنه طولاشیر . پك کوچ یوریه

بیلیر. بویله‌جه صالوندن چیقمق اوزره قپویه کلیرلر. حیدرمیرزا براز کری‌یه قالیر] ـ

سمایه اللرینی قالدیروب غایت متأثرانه

ای خالق کبریا !.. عظمتنه قائلم ، لکن بکا هیچ بردلیلنی کوستر. مدك ! . . . مبذول اولان مرحمت الهیه‌نی بندن نیچون دریغ ایدییورسك یاربم ؟ . . بن ، دنیایه مسعودانه کلمدمکه ؛ بدبختانه اوله‌یم!. عناصر مسعودیت بشریه ایله بنی هیچ بروقت برلشدیرمدك ! اوت ، محبوس . . فقط ارکك اوله‌رق دنیایه کلدم ! . معظم برحکمدار.. لکن دشمنلرك یدبی آمانته قادین اوله‌رق کیدییورم ! . نیچون؟ بن بویله قهاریت الیمه‌نك الیاف مسمومی بیننده شدر حل ایدییورم ؟ . . .

اللرینی شدتله اطرافه صاللایه‌رق

اطرافمدن چکیل ، ای ظالم عفریتلر ! . . چکیلده طریق هدایتده قطع رحل ایده‌یم ! . . آمان یاربی . . . بونلر نه مفسد شیاطین که ؛ نام الهینك عظمتندن‌ده قورقیورلر ! . ایشیتدکجه خوف و هراسه دوچار اولمیورلر ! . .

یوزی هواده اولدیغی حالده غایت شدتله باغیره‌رق

الله، الله، الله، ای اللهم !. غضب الهینی جلب ایدن مخلوقلر، قولکی آره‌لرینه آلدی، دنیانك الڭ شدید اذا و جفالریله مست و معلول ایدییور ! . بونلری قهر ایلمك، بنیده تخلیص ایتمك ایچون طرف کبریاندن برملکده کوندره‌مزمیسك یاربم ! . .

یوقسه آوازهٔ استمدادیمی استماع ایتمیورمیسك ؟. بوقابلمی ؟. آه .. آرتق هیچ بر امیدم قالمدی ! . ایشته ؛ عدوانك قتالکاهنه مظلوم اوله‌رق کیدییورم ! . فقط، ای ربم ! . بیلمش اول که یارین محکمهٔ کبراده حضور الهینه هر درلو محکومیت دنیویدن، مجرمیت فانیدن مبرا اوله‌رق کیره‌جکم ! ..

آلنم آق، صدقم پاك اوله‌جق، . بلکه بوراده کورمدیکم سعادت اوراده فضله فضله اعطا ایدیله‌جك ! . ایشته دنیانك بتون سرائرینه شیمدی کسب اطلاع ایدییورم ! . نه یاپه‌یم که حالت نزعده‌یم ! . .

احفادیمه وصایت ایدرم ... نه اولورسه اولسون کیمسه‌یه اعتماد ایتمه ! . دنیایه صاحب صداقت نامیله کلن هر فرد بر موقع قاپدقدنصکره نهایتده سنك دشمنك اوله‌رق کسوهٔ فخامتله کبرمشدر!.. چوق عسکره کوکنمه ! دنیا قوریلدی قوریلالی، نتیجه شهرتلی

قوماندانلر ؟. قوۀ بازولری سایه‌سنده‌صرتلری‌یره‌کلمه‌شکن،میدان حربده وجودلری آل قانلر ایچنده پویان اولمشدر ! . .

نیجه عظمتلی اردولر ، عسکرینک کثرتی سلاحنک انتظامیله اوکنه کلن ممالکی قاصوب قاووره‌رق ، بتون کائناته حیرترس عقول ، بتون بشریته ایراث خوف وملول ایدرکن چارپیشمه‌یه بیله تنزل ایتمدیکی برآوج قوۀ قلیلهٔ لشکرانك اوکنده تاب آور مقاومت اوله‌میه‌رق وتلمکیلرکبی قاچه‌رق محو ومضمحل اولمشدر !.

نیجه آغنیای مشهوره؛ ثروت موجوده‌لرینك حسابنی تصنیفدن مستنکف ایکن ، بر ناپاره‌دن بیله عاجز قالدیغی دمده ؛ مستخدمیننده‌ن الك حقیر برفردك اعانه‌سنه محتاج قالمشدر ! ..

ایشته . . خلاصهٔ بیان ایدرمکه ؛ . دبدبهٔ ثروت و سامان ، طنطنهٔ موقت زمانه بکزر برمرأیدر ! ! . . .

والده سلطان باغیرر

شاهم ! . . بیهوده اضاعهٔ اوقاتده نه معنا وار ؟ . صکره بزی ، بوراده دردست ایده‌جکلر ! . هایدی بیورك قاچه‌لم ! . . .

حیدر میرزا اویقودن اویانمش کبی دونه‌رك

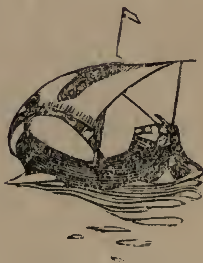
اوت والده ؟ اوت !. . هایدی کیده‌لم . . .

کیدرکن آرقه‌سنه دونوب باقه‌رق

ایشته . . عارفراری ارتکاب ایدن مجرملر بویله ، قاچه‌جق فاره دلیکی آرارلر ! . . .

ـ [دییوب قپودن چیقار . دیکرلریده اونی تعقیب ایدرلر]ـ

ـ پرده اینر . . .



ایکنجی پرده

برنجی مجلس

ـ [سرایك بغچه‌سنده . آرقه طرفده خارجه آچیلان قلعه شکلنده‌کی قپونك داخلی . . . قپودن چیقمق اوزره محافظلریله برابر هیئت سابقهٔ فراریه‌نك کلیشی .. او آره‌لق تلاشله نریمان قپودن ایچری کیرر] ـ .

والده سلطان بردنبره حیرتله

وای؟ . نریمان سلطان سز بوراده نه آرایورسکز؟ .. وظیفه‌کز، پدریکز شمخال خان نامنه ایفای ترصدمی ؟! . .

نریمان شدتله رد ایدرك

آصلا ! . . بویله بر دنائتی ارتکاب ایتمیه‌جکمی ، حیدر میرزا خان حضرتلرینك سلامتی نامنه سزی تأمین ایدرم ! . اوت پدرم بوحرکتیله ایفای حمیت ایدییور، بن ایسه مأیوسم ! . .

زیرا نقاط جاذبه بیننده معلقده قالمش بر مادهٔ مجذوبه بکزییورم . پدرمك افعالندن بن نیچون مسئول اوله‌یم ؟ ! . .

والده سلطان آ کلامیه‌رق

نه دیمك ایستیورسکز آ کلامدم ! . .

نریمان ایچنی چکه‌رك

آه . . آ کلامدیگزمی؟. بونده آ کلامیه‌جق نه وار؟..بن برمادهٔ مجذوبم دیدم . . چونکه طرفیندن بری پدرم ایسه ، دیکریده عاشقمدر ! . .

والده سلطان بسبتون آکلامیه‌رق

نه سویلیورسك قیزم ؟. عقلینیمی غائب ایدییورسك ؟ ! .

نریمان

خیر ! . عقلمی غائب ایتمیورم ، بلکه افشای حقیقت ایدییورم سلطانم ! . .

والده سلطان

اونه دیمك ؟ . .

نریمان

زیرا حیدر میرزا خانه پرستش ایدییورم!. ایشته او پرستشله...

ـ[دیمکه قالمدن حیدر صبر ایده‌میه‌رك آتیلوب لقیردی‌سویلمك ایسترسه‌ده موفق‌اوله‌مز]ـ .

والده سلطان حیدری چکوب غایت یواش

شاهم نه یاپیورسك ؟. بوراده بزی بسبتون الـه‌می ویره‌جکسك؟. سن صوص ! ..

ـ[حیدر طوریر]ـ

نریمان دوام ایدر

اوت ، اوپرستشله‌بویله‌زمانده‌بوراده‌اثبات‌وجودایدییورم،اثبات وجودمله پدریمه اهانت ایتمش بولنیورم . اهانتمله ، حیدر میرزا خان حضرتلرینه‌ابرازصداقت ایدییورم . . صداقتمله بو جانمی آکا فدا و سپر اتخاذ ایلیورم ! . .

والده سلطان نریمانك سوزینی کسر

قیزم ! . شو سوزلرك اظهـار معصومیتدن بشقه برشیئه حمل اولنه‌ماز ! . بویله ، بزم قان آغلادیغمز بر دمده اعلان عشقك صره‌سیمی ؟ . باخصوص بر حکمداره قارشو ! . . .

شو خالنی حیدر میرزا ایشیده‌جك اولورسه ؛ کیم بیلیر نه قدر محزون ورنجیده خاطر اولور ؟ .. هم بویله بر زمانده ، ایکی محارب عسکر بیننده کندینی کیمسه‌یه کوسترمدن بورایه نصل کله‌بیلدك ؟.. ایشته بو نقطه‌ده بزم ایچون جای شبهه‌در قیزم !..

نریمان صفوت قلبله

پك قولای ، هیچ صعوبت حسی ایتمدن سلطانم ! . صباحلین پدریمك کتبخانه‌سنده بر کتاب تحری ایدرکن المه برکاغد کچدی . سوق طبیعیله مذکور ورقپاره‌یی تدقیقه قویولدم . حالبوکه، پدرمك ترتیب ایلدیکی محاصره پلاننك مسوده‌سی ایمش ! . او پلانده کوردمکه ؛ سرایك اوچ جبهه‌سی محاصره ایدلدیکی حالده هر نصلسه بو قپو فراموش ایدیلمش ! . درحال بو فرصتدن استفاده وقپودن ایچری دخول ایده‌بیله‌جکمی تیقن ایدرك یوله روان اولدم!. بورایه یارم ساعتلك بر مسافه‌یه قدر عربه ایله ، اورادن بورایه قدر ده ؛ آغاچلر آره‌سنده کیزلنه‌رك ، چالیلردن آتلایه‌رق کندیمی کوسترمه‌دن کلدم ! . ایشته سلطانم بونده جای شبهه هیچ بر نقطه یوق ! ..

سزه کلنجه .. سزك حالکز بنی شبهه‌یه دوشوردی!. سز بویله غایت تجیب برحال ایله نره‌یه کیدییورسکز ؟ . . بن بوکا پك تعجب

ایتدم!. هم شیمدی حیدر میرزا خان حضرتلری نره‌ده بولنیورلر؟ . سرایك داخلنده‌می ، یوقسه میدان حربده‌می؟ ! . موفقیت عجبـا سزده‌می ، یوقسه پدرمك طرفنده‌می سلطانم ؟ ! .

والده سلطان صاقلامیه‌رق

سنك هیچ برشیئدن خبرك یوقمی نریمان ؟ . بز پدرنك عسکرینه مغلوب‌اولدق! . ایشته بوراده بولونشمزك سببیده‌اودر . . برسورو فلاکتی‌حامل‌بر هیئت‌فراری‌یه‌یز ! . . سرایی‌ترك وحیدر میرزا خانه قادین لباسی‌الباس ایله اوزاقلره تباعده مجبور قالدق ! . . آه . . . ایشته بلکه برساعت صکره بوحشمتلی سرایمز خاك ایله یکسان، و بایقوشلره برمأمن ویران اوله‌جقدر ! . .

نریمان حیدره دقتله باقوب ثانیه‌رق

نصل ؟ . حیدر میرزا خانه قادین لباسی اویله‌می ؟ . دیمککه بن دمیندنبری اونك خضورنده بولنیورم ؟ . .

ـ [دییه‌رك قوشوب آیاقلرینه قپـانمق ایستدیسه‌ده حیدر النی نریمانك کوکسنه طیایوب بو حالنی منع ایدر] ـ

نریمان کری چکیله‌رك مأیوسانه

هیهات ! . بن ایسه ، حضور شاهانه‌لرنده روگردان عبودیت سعادتنه نائلیتله بکام اوله‌جغم ظن ایتمشدم..حالبوکه‌او درلو تهنیتدن‌ده محروم و مغدورم ! . .

والده سلطان ینه لقیردیسنی کسرك

قیزم ! . بزی فضله اشغال ایتمه . . برآن اول شورادن اوزاقلا -شه‌لمده‌حیدر میرزا خانیده تخلیص ایتمش اوله‌لم!. سن نه‌یاپه‌جقسك، بزدن آیریله‌جقمسك قیزم ؟ . .

نریمان شدتله رد ایدرك

نصل افندم ؟ . بوراده قالمقمی ؟ . سزدن آییریلمقمی؟ بن بورایه حسرتمیم ؟ . بویله برزمانده ذات شاهانه‌دن بردقیقه مباعدت ایدر - می‌یم ؟ . البته سزکله برابر کله‌جکم ! . همده سلامت شاهانه‌یی تأمینه اولانجه قوتمله صرف مساعی ایده‌جکم !. ظن ایدرم‌که بو تکلیفمه ممانعت ایتمزسکز دکلی سلطانم؟!. همده هیچ وقت‌کچیرمیه‌لم؛ برآن اول شورادن چیقوب اوزاقلاشه‌لم افندم ! . .

والده سلطان براز یوریمکه باشلایه‌رق

اوت ، اوت . . هایدی برآن اول اوزاقلاشه‌لم ! . .

ـ [دییه‌رك یوریدی . و دیکرلریده اونی تعقیب ایله قپودن چیقمق اوزره ایکن والده سلطان اوزاقدن بر غلبه‌لغك قوشه‌رق کلمکده اولدیغنی کورر] ـ

درحال کری دونه‌رك

آمان ، کری دونك ! . کوزوکمیه‌لم . . اوزاقدن بر چوق عسکر کلیور ! . دیمك‌که بوراسنیده خبر آلدیلر . . چابوق ، هر بریمز بر طرفه کیزله‌نه‌لم ! . .

عسکرلر سزده هایدی لازمکلن مدافعه‌یی اجرا ایدك ! . .

ـ [دیدی . هپسی بر طرفه قاچه‌رق صاقلاندیلر . عسکرلرده قپونك طیشاریسنه قوشه‌رق پوصو طوتدیلر . یالکز نریمان ایله حیدر میرزا اورته‌ده قالدیلر] ـ .

حیدر میرزا کندی کندینه

آمان یاربم ! . آرتق هیچ بر جهتدن امید خلاص قالمدی . . ایواه ! براز صکره هپمزك حیاتنه خاتمه ویره‌جکلر ! .

نریمان حیدرك آیاقلرینه قپانه‌رق

هایدی شاهم ، هایدی . . شورایه کیزله‌نکز ، قلبکزه هیچ بر قورقو کتیرمیکز ! .

حیدر مصرانه

خیر ! . بن بوراده طوره‌جغم ! . آرتق اونلره‌قارشو بوندن فضله عار جبانت کوسترمیه‌جکم ! .

نریمان یالواریر

شاهم ! . باری بزه مرحمت بیورك ! . .

ـ [بو آره‌لق قپوده‌کی محافظ عسکرلرله کلنلر آره‌سنده سلاح تعاطیسی ایشیدیلیر] ـ

حیدر رد ایدر

نه . . هایدی سن صاقلان ، بکا قاریشمه، ایشته اوقدر!..

نریمان فصله اصرار ایده‌رك

یکی شاهم ! . او حالده بکاده بوراده طورمقلغمه مساعده بیورك ! . .

ـ [برمدت سکونتله طوررلر] ـ

ایکنجی مجلس

ـ [براز صکره سلاح سسی کسیلیر . محافظلرك ایچری قاچیشدیغی کوریلور و قپونك خارجندن پریخانك عسکره اعطا ایتدیکی (قپودن ایچری هجوم ، آرش..) قوماندا‌سی‌ایشیدیلیر. کلن عسکرك سلاح شاقیردیسیله ، الله الله آوازه‌سی اسمانه چیقار . و پریخان عسکرك اوکنده اسب سوار اولدیغی وقلنج الده بولندیغی حالده ایچری هجوم ایدر وراست کلدکلرینه قلنج ایله اورمغه باشلارلر] ـ

حیدر میرزا نریمانه باغیرر

هایدی نریمان ! . سن کیزلن ، ایشته کلدیلر . . هایدی آرتق بوراده طورمه دییورم سکا ! . .

ـ [دیمکده ایکن هجوم ایدن عسکرلردن برینك قضارا اوردیغی قلنجله (آه قرده‌شم پریخان !) نداسیله یره یوارلانیر .. دیکرعسکرلرده‌اختفا‌ایدنلری برر برر چیقاروب‌میدانه کتیررلر]ـ

حیدر دوشدیکی‌یرده بر از طوغریله‌رق غایت‌مؤثربرصدا ایله

یاربم ! . اطرافمه چوکن بو ظلام قسوت ندر ؟ .. باران ظفر

حالامی اونلرك طرفنه یاغیور ؟ . . اوف . . . وجودمك هر بر طرفنی بر آغری قاپلادی ، عجبـا ما فوق سرمده باد اجلمی وزان ایدییور ؟ . آمان . . . خنجره‌م طیقاندی، خرخرهٔموت لقردی سویله‌مکلکمه مانع اولیور ! . باصره‌مه بر بطـائت عارض اولدی ، اطرافمی بردرلو کورمك نصیب اولمیور ! ! ! .

البسه‌سنه باقوب قانلری کوره‌رك

بو قانلر نه ؟ . یوقسه بدنم جامهٔخون فرایله‌می تزیین ایدلدی؟. شمدی اکلادم ، دیمك که اوریلدم ! . ئه‌ه . . ایشته آرتق بنده بر حکمدار دکل ، انجق فراش احتضاره دوشن بدبخت برمخلوق اولدیم دکلمی؟ . . .

یتیش ای امید ، یتیش ! . سن نوع بشره دائمـا شتابان بر خندهٔ تسلیسك ! . سنی تماشا ایدن هر کریه‌ناك نظر مسرور اولور ! یتیش ، یتیشده بنده عرض ابتسامکله خنده‌ناك اوله‌یم ؟. یوارلاندیغم شو خاك مذلتده بو قیرمزی جامه‌لر بکا قانله ملمع بر کفن اولمسون ! . . .

آه . . بن حالا کندی کندیمی تسلیه ایتمکه چبالیورم . حالبوکه اولانجه ارادهٔقدرتم ملك‌الموتك قبضهٔ تسخیرینه کچمشدر!. بن ایسه؛ حالا مقدرامی آغاجلرده حزین حزین اوتن قوشجغزلرك

سعادتیله قیاس ایدییورم ! .

هیهات ! . . . بنم لذائذ حیاتیه ایله مالامال اولان روحنواز باد نعمیم چوقدن سکونت بولمش ، اوزریمه کلن موت صرصرك آجی قرالتیسیله آفتاب شوکتم کرفتار حسوف‌اولمشدر ! . .

ـ [او آره‌لق بر بایقوش کله‌رك آجی آجی اوتر] ـ

حیدر کوزلرینی مدهش صورتده آچوب باقه‌رق

او نه ؟ . . ای منادیٔ فلاکت اولان شیطان‌قلقلی مخلوق ! . بنی قرا کلق مزاره‌می دعوت ایدییورسك ! . . بیلیورم ، ذاتاً نه فنا خدمتله موظف اولدیغنی چوقدن بیلیرم ! . او مهم فغانکله بکا ؛ اهویهٔ ماتمی تغنی ایدییورسك ؟ . یوقسه بو عرصهٔ فناده تسلیم جان ایتمکلکم ایچون تنظیم ایدلمش بر دعوتنامهٔ ماتمی قرائت ایلیورسك ؟ . اکر اویله ایسه سویله ؟ . نیچون وقفه‌کیر صمت وسکون اولیورسك ؟ . باغیر ، چاغیر . . بنم بی‌کناه روحمی قبض ایتمکه مأمور اولدیغنی بتون کائناته اوکرت، ثقیل صدا کله اعلان ایت ! . تشریحه هیچ حاجت یوق ! . ایشته بو ملعبهٔ فلاکتده تسلیم روح ایدییورم ! .

اوت ، اوت . . هیچ قوتم قالمدی . وجودم سراپا رعشه‌دار ، خزینهٔ فکرم تارمار اولدی . . . جملهٔ شیرانه‌م ، بیوك بازیچهٔ

تصوراتم خراب ، بازوی قدرتم ضعفه انقلاب ایلدی . . بنی آغوش نازنیننه آلان ایکی کونلك صحنهٔ اقبال انهدام ، امید استقبال کبی خام خیالات ایله ایتدیکم اشتغال عدم انسجامه اوغرادی . .

الیله بوغازینی طوتەرق قیصیق بر سسله

ایشته بوغازمده طیقانیور ؟ آه . . ایشته حیاتەصونك وداع . . . الوداع آلچق دنیا الوداع . . . الله الله الله . . .

ـ [دییوب یره دوشدی] ـ

ـ [نریمانده بونك اوزرینه دهشتلی بر چیغلق قوپارەرق کندینی آتوب واویلایه باشلادی . عسکرلر هر نه قدر نریمانی قالدیرمق ایستدیلرسەده موفق اولامدیلر] ـ

پریخان عسکرلره خطاباً

براقك ، زورلامیك باقەلم ! . . مقتولك یوزینی آچکده کورەلم ، باقەلم کیممش ؟ . . .

ـ [دییوب بارکیردن آتلار . وحیدرك یاننه کلیر . یوزی آچیلان حیدری کوروب طمانینجه اوده بر چیغلق قوپاررق

اوستنه ییقیلیر . ووواویلایه باشلار . والده سلطانده بر طرفده متمادیاً آغلار] ـ

پریخان متصل

آه قردەشم ! . . سکا بن قاتللك ایتدم اویلەمی ؟ . ایواه . . .

کذا نریمانده متصل

آه سوکیلم ! . . کوزمك اوکنده سنی اولدیردیلر . . بن‌ایسه حالا یشایورم ! . .

ـ [دییه ایکیسیده بر چوق فریاد و فغان ایدرلر . پریخان اك بیوك فلاکت آننده اعتدال دمنی محافظه ایتمکه چالیشـان متین بر آدم طوریله باشنی قالدیروب یواش یواش طوغریلور]

اطرافه کوز کزدیره‌رك

آمان یاربم ! . . . شو مدت قصیره ظرفنده بزه عارض اولان بو بادرهٔ عظما ندر ؟ . عجبا مجموعهٔ بشریتده بونك بر مثلی دها کوریلمشمیدر ؟ . . کیممز ؛ داعیهٔ سلطنتله ، بعضیمز ؛ سائقهٔ حمیتله بو درده کرفتار اولدق ! . یامیاملر کبی یکدیکریمزی افنا ایدییورز . . شو اوچ درت کون ایچنده ایشلدیکمز جنایتلر ؛ دنیـایی وجود خباثت آلودیله لکه‌لمك ، انسـانلری ظلمات عدیده

ایله ایکلتمك اوزره خلق ایدیلمش ماضیده‌کی بر طاقم ظالم ، خونخوار حکمدارانك آثار دنائتیله رقابت ایدییور ! . .

کیمز ، خرص شهرتله زوجنی اولدیرییور ، نجل نجیبنی بیله قتله تشبث ایدییور . . بعضیلریمز ؛ اونی منعه قیام قصدیله برچوق جانلری افنا ، حتی قرده‌شنی بیله شهید ایدییور ! . بوندن دها بیوك نه فلاکت اوله‌بیلور ؟ ! . .

نریمانی کوستره‌رك

هله شو بد بخت ، بیچاره قیزه باقك ! . آرتق اونکچون یشامق ممکنمی ؟ . ایشته . . گوزینك اوکنده اولدیریلن عاشقنك آغوشنه آتیلمش ، فریاد وفغانیله صاچلرینی یوله‌رق بر آن اول آکا قاووشمق اوزره چبالیور ! . آه ، آه . . بوراده شمخال خان اولسه‌ده بنی وقیزینی براز تسلی ایتسه ؛ بزی بو دام‌دیجورمذلتدن تخلیص ایلسه . . . .

ـ [الیله یوزینی قپایوب براز دوشنور] ـ

لکن ، بن نه یاپیورم ؟ . بویله بر زمانده اعتدال دمیمی غائب ایتمك بکا یاقیشیرمی ؟ . کندیمی طوپلامالی ، عسکره نه‌امر ویرمك لازمسه اونی همان اعطا ایتملی‌یم ! . قرده‌شم شهید اولدیسه ؛

وطنك سلامتی یولنده شهید اولدی . بنده او سائقهٔ یأسله متانتمی محو ایتمك بو مهم دقیقه‌ده موافقمی ؟ . ه

البته خیر ! . ایشته هر شیئی اونودیورم . . وظیفه‌م نه‌ایسه همان اونی یاپملی‌یم ! . .

ـ [دییه آیاغه قالقوب الی قلنجنك قبضه‌سنده اولدیغی حالده بر قوماندان طوریله] ـ

عسکره خطاباً والده سلطانی کوستره‌رك

بکا باقك اولادلرم ! . هایدی . . بو لعین قاری‌یی مقتله کتوروب اعدام ایدیکز ! . .

دیکرلرینی کوستره‌رك

بو آلچقلریده کتورك ، زندانك اك تنها بر کوشه‌سنه آتك !..

حیدر میرزایی کوستره‌رك

بو زواللی جنازه‌ییده سرایه کتورك ، یارین تدفین مراسمنی هپ برابر اجرا ایدرز ! . .

نریمانی کوستره‌رك

بو بیچاره قیزجغزیده پدری شمخال خانك نزدینه کتورك ! . .

باقك بایلمش . . . اوندنصکره بورایه کلین . . قرده‌شمك محبوس

اولدیغی قلعه‌یه کیدوب حکمدارلغنی اعلان ایده‌جکز ! . هایدی آرش . . . .

ـ [عسکرلر همان یرندن فیرلار . ایکیشر عسکر متهملری طوتوب کتوررر] ـ

پریخان والده سلطانی کتیرن عسکرلره باغیرر

یوق ، یوق ! . او قاتل قاری‌یی براز براقـك ! . اوندن صوراجغم حسابلر وار ، بورایه کتیریکز ! . . .

ـ [ایکی عسکر والده سلطانی کتیردر . والده سلطان ایکی النی کندلیوب چنه سنه اسناد ایله سوکلوم پوکلوم کلدی] ـ

پریخان قلنجنه طیانوب بر آیاغی ایلروده اولدیغی حالده

کل بقـالم ، قاتل قاری ! . . . نیچون بو قـدر ، بیکناهلره مخصوص اطوار طاقینیورسك ؟ . اجرای دنائتده بو قورقو هیچ خاطرینه کلمدی دکلمی ؟ .

فقط امین اول که ؛ بن ایجه بیلیورم . . پدریمی سـن تسمیم ایتدك ! . عائلهٔ سلطنتی پریشـان ایده‌جك جنـایاتی سـن تصمیم ایتـدك ! . قرده‌شمك شهادتنه سببیت سـن ویردك ! . بو قدر عسـکر سنلك سببنه شهید اولدی ! . اوت . . بو خباثتك ، بو جنایاتك یکانه مرتبی سـنك اولدیغنه دینم قدر ایمانم وار ! . . .

لکن بن ، بر مجرمه محاکمه‌سز اعدام حکمی ویره‌جك قدر خائن دکلم ، هر خصوصده سکا سربستیت کامله ویریورم ، عیناً حضور حاکمده ایمشسـك کبی اعتراف جرم ایت ، انکاره هیچده محل یوق ! ! . .

والده سلطان آیاقلرینه قپانه‌رق

بنی عفو ایت سلطانم ! . بن بر دنی یم ! ! . .

پریخان یقه‌سندن طوتوب شدتله آیاغه قالدیرر

قالق آلچق ! . اعتراف جرم ایت . . سـن بر قاتلسـك ؟ . عفونی بنم کبی عاجز بر قولدن دکل ، جناب حقدن رجا ایت !..

والده سلطان آیاغه قالقه‌رق

آه . . اوت سـلطانم ! . بنـده انکار دکل ، اعتراف جرم ایده‌جکم ! . حضوریکزده متهم اوله‌رق بولنیورم ، اونکچون یوزم یوقاری‌قالقمیور ! . اوت . . بونلرك هپسنه بن سبب اولدم !.. شاه طهماسبی بن اولدیرتدم ! . . عائلهٔ سلطنتی بن محو ایتدیره‌جکدم ! . . حیدر میرزایی سزه قارشو عسکر سـوق ایدوب ، بر چوق خانمانك هبـا ایدلمسنه بن اقنـاع ایتدم ! . . اك صکره فراریده بن تکلیف ایتدم ! . . چونکه . . بر طرفه چکیلوب خلق اغفـال ایله تکرار ادعای سـلطنته حقمز واردی ! . . .

ایشته . . بو جنایاتك هپسنی بن یاپدم ! . . بن بر جانی‌یم ! . لکن وجداناً هیچ مضطرب دکلم ! . زیرا بر سبب وارکه وجدانم بونلرك هپسنی عفو ایدر سلطانم ! . .

پریخان

او ندر ؟ . . .

والده سلطان

او شوکه . ! بونلری اجرادن بنی منع ایده‌جك نه کبی موانع اوله‌بیلوردی ؟ . . وطن ، ملیت محبتیمی ؟ . بونلرك هیچ بری بنده یوق ، و اولاماز ! . بو یر ، وطنم ، سزده ملتم دکلسکز!.. حمیت ، صداقتمی ؟ . . اولکیلر اولمه‌ینجه بونلر نصل اولور؟. جنایتدن احترازمی ؟ . . اونیده ؛ شهرت ، و اقبال حرصیله درخاطر بیله ایتمدم ! . . و ایلك جنایتی ایشلدکدنصکره کوزلرم خون قتال ایله بویاندی ! . .

ایشته سلطانم . . بن بر جهتدن بیکناه ، برطرفدنده اعدامه لایق بر متهمم ! . . قرار سزه راجعدر . مجرملرك صوك دمنده‌کی وظائفه عائد اولان وصایته ایسه هیچ لزوم یوق ! . چونکه بن بو مملکتده بر فرد منفردم !..

پریخان حکم اعدامی ویرن حاکملر کبی

ایشته بنده ؛ بو نقطهٔ نظردن سنی اتهام ایدییورم ! . سن . . اولا وثائق عدیده ، ثانیاً اعتراف جرمیله قتله لایق مدهش بر قاتل ، بر یامیامسك ! . . سنك کبی وطنندن جدا دوشمش بیکانه‌لره دیار آخرده بر موقع تأمین ایدنلره‌ده لعنت اولسون ! . . سنك کبی اجنبی بر قادیندن وطنپرورلك امید ایدلمزدی‌یا ! . البته بویله جنایت ، رزالت بکلنیر ! . . .

عسکرلره خطاباً

هایدی ؛ بو قادینی مقتله کتوروب درحال اعدام ایدیکز !..

ـ [عسکرلرك پیشندن والده سلطان بر متهم وضعیتیله کیدر . و بر مدت بویله کچر] ـ

پریخان وظیفه‌لرینی بیتیروب طوپلانان عسکرلره خطاباً

ئه . . اولادلرم ! . . عهده‌مزه ترتب ایدن برنجی وظیفه‌یی ایفا ایتدك ، شمدی ایش ایکنجی یه قالدی . . اوده ؛ قلعه‌ده محبوس اولان ولیعهد سلطنت اسماعیل میرزا خانی تخلیص ایله حکمدارلغنی اعلان ایتمك ! . . بو سفرده بنمله برابر هر درلو مهالکه کوکس ویره‌جککزه یمین ایدرمیسکز ؟ . . .

عسکر هپ بردن

های ، های . . والله و بالله . . یوز بیك كره ! . . .

پریخان

تشکر ایدرم ! . او حالده آرتق بوراده دورمیالم ! . درحال وظیفه‌مز باشنه قوشالم ! . . بارکیریمی شو طرفه چکیکز ! . .

ـ [چکرلر] ـ

بارکیره بینوب بر وضعیت عسکریه ایله

حاضر اول ! . . .

ـ [هپسی بارکیرك پیشنده صف تشکیل ایدرلر] ـ

پریخان

آرش ! . . .

ـ [دیپوب بارکیری یوریتور . عسکرلرده بر مشیت عسکریه ایله اونی تعقیب ایدر] ـ

— اورته‌ده پرده اینر —

— یکی منظره —

ـــ برنجی مجلس ـــ

ـ [شاه طهماسبك ایكنجی اوغلی ، پریخانك برادری اسماعیل میرزانك محبوس اولدیغی قلعه‌نك داخلی . . اورته‌ده خارجه ناظر بر قلعه قپوسی وار . . قپوده سلاحلی بر نوبتجی بكلر . . صاغ طرفده‌كی اوطه‌لرك برندن اسماعیل میرزا غایت پریشان و ملولانه بر طورله چیقار] ـ

كندی كندینه اطرافه متحیرانه باقه‌رق

ینه او الیم حال ! . . . ینه بو زندان ! . . ینه او قاره كونلر !.. ینه او بر پارچه قوری اتمك ! . . .

نوبتجی‌یه دونوب باقه‌رق

اوت ، ینه او نوبتجی ! . .

تمام بورایه حبس ایدیله‌لی اون سكز سنه اولیور . هیچ بر كون بو احوال تبدل ایتمدی . . بنی تعذیب ایدن وقایع حالنده تكرر ایدوب طوریور ! . كائناتك بیله انتظام حركاتنه خلل كلدیكی ،

دنیانك هیچ بر وقعه‌سی دیگرینه اویمدیغی ، عقللره حیرت ویرن او صاحب فنون عقلانك بر ایجاده ، بیك اختراع علاوه ایلدیکی بو دمده ؛ بزم بو قلعه حیاتنك شیرازهٔ اطرادینه بر نقصان طاری اولمدی ! . .

اه ، اه . . . بن نه قدر بدبخت بر انسانمشم ؟ . . خانزاده اوله‌رق تولد ایتدیگم حالده ، بو کون زندان ایچنده محکوم ممات زنجیربند بر مخلوقه بکزییورم . .

کندی صلبندن کلدیگم حالده شمدی‌یه قدر بکا هیچ بر علاقهٔ ابوت دکل بر قرابت علائمی بیله ابراز ایتمین ، بالعکس زندانلرده ایکلتن صاحب‌سلطنت پدرم شاه‌طهماسبك بی آمان بر دشمنی‌ایدم ! . . ــ دون عسکرلردن آلدیغم خبرلره نظراً پدرم وفات ایتمش ، آنیده برادرم‌حیدر میرزا استخلاف‌ایتمش ــ دیمك شمدیده برادرمك عذابنی چکمکه محکوم بر محبوس بیکناه اولدم ! . . هیهات ! . . مصطبهٔ سلطنتده یکانه رقیبی بن اولدیغم حالده عجبا بنی بر حیات براقیرمی ؟ . آصلا . . . ایلك‌اجرا آتی بنی محو ایتمك‌اوله‌جقدر ! . اوکا قطعیاً امینم ! . . لکن براز مرحمت ایله مساعده ایتسه‌ده هیچ اولمزسه صوك کونمده ، جانمدن زیاده سودیکم قرده‌شم پریخانی دراغوش ایتسم ! . .

آه ، عجبـا او نه حالده ؟ . . حیدرك والده‌سی ، وكندینك برنجی خصم جانی اولان او كورجی قاریسـنك الندن كیم بیلیر نه‌لر چكیور ؟ . .

عجبا سـعادت ازدواجه نائل اولدیمی ؟ . هیچ امید ایتم ! . . بلكه اك زیاده سودیكی شمخال خانك سرایندە بیكسلر كبی امرار حیـات ایدییور در ! . . زواللی قیز ! . . اوده بنم كبی بد بخت اولدی ! . . .

ـ [بو آره‌لق بر غاردیان كله‌رك الندە بر تپسی ایچنده اوچ صحن یمك ، و بر پارچه اتمك اولدیغی حالده كلیر] ـ

اسماعیل میرزایه خطاباً

آل بقالم ، اسماعیل خان یمكنی كتیردم ! . بوكون فصله اوله‌رق برده سبزه وار ! . .

اسماعیل میرزا استهزا كارانه

تشكر ایدرم افندم ! . لطفكزله بنی احیا ایدییورسكز ! . . طوغریسی یا . . فدا كارلقده بو قدر اولور ! ! . .

غاردیان شدید ومتحكمانه

هایدی،هایدی... فضله‌لافه‌لزوم‌یوق!. یمكنی ایچری كتیرییورم!.

ـ [دییه دونوب اوطه‌یه یمکی براقه‌رق چیقار کیدر . اسماعیل میرزاده آرقه‌سندن برمدت غایت مأیوسانه باقدقدنصکره ایچنی چکر]ـ

کندی کندینه

آه ایشته ، ینه هر کونکی سرکذشت ! . . ایشته بویله هر کون بو غاردیان ، بو درشت طوریله النده‌کی تپسی یی کتیروب براقه‌رق بنیده بویله بیك درلو حقارتلرله تضییق ایدرك چکیلوب کیدر . . نم ذاتاً اشتهام یوق ! . . باخصوص یمکك نوعنك عدم تبدلندن یمیه‌رك غداسز قالیرم ! .

نه ایسه بو کون فضله اوله‌رق سبزه وارمش ، کیده‌یمده براز اوندن ییه‌یم ! . همده بوکون کندمده براز اشتها حس ایدییورم ! .

ـ [دییه‌رك اوطه‌سندن ایچری کیرر]ـ

ـ [قپوده‌کی نوبتجی بر آشاغی بر یوقاری طولاشمقده‌ایکن دیکر بر عسکر نوبتی تبدیل ایچون کلیر . بر صورت حفیده یکدیکرینه پاروله‌یی تفهیم ایدرلر]ـ

اولکی نوبتدن چیقدقدنصکره ایکنجی‌یه

ای آرقداش ! . مملکتك باشنده کزن بو بلایه نه دیرسك بقالم ؟ . بر طرفدن پادشاه وفات ایدییور ، اهالی‌ده عصیان ایدییور . . دیکر طرفدن عثمانلیلر بزی جنکه دعوت ایدییور . . .

ایکنجی

نه دییه‌جکم ؟ . بوندن دها بیوك نه بلا اولورکه ؛ . آما الله ، بزم باشمزه طاش یاغدیرسه ینه حقی وار ! . . .

برنجی

نه دن آجانم ؟ . .

ایکنجی وقورانه

نه دن اوله‌جق ؟ . قوجه مملکتمزده عقللی آدم ، عالم آدم قالمامش کبی بتون دولتك اموری بر کورجی قاریسنك النه قالمش ! . . قادیندن انسانه خیر کلیرمی هیچ ؟ ! . .

برنجی

ایی سویلیورسـك آما ! . . بزم بیوکلریمزده ، پادشـاهمزده بو قارینك لقیردیسنه ، وسوسه‌سـنه ایناناملیمی یا ؟ . . بو اولور شیمی ؟ . بو آره‌لق خلقك اختلالنه نه دیرسك ها ؟ ! . .

ایکنجی اهمیتسز بر طورله

آدم ! . خلق اختـلال ایدوبده نه اوله‌جق ؟ . اوسـتلرینه کوندریلن عسکرله چارپیشه‌جق دکل یا ! . . چار پیشـسه‌ده . .

قردەش ، قردەشی ؛ اولاد بابانی اولدیرمش اولەجق ، همده مقصدلرینه نائل اولەمیەجقلر ! . نه ایستدکلرینی‌ده بیلیورم یا !...

برنجی

نه اولەجق ؟ . اونلر ادعا ایدییورلرکه ؟ . شاه طهماسبی او کورجی قاریسی اولدیرمش ! ! . .

ایکنجی حیرتله

نه سویلیورسك ؟ . او قاریمی اولدیرمش ؟ . بو صحیحمی عجبا ؟ ! . .

برنجی

البته صحیح یلان دکل آ ! . . .

ایکنجی حدتله

اویله ایسه ، اهالی حقلی ایمش ! . هم عصیان ایتملی ، همده سرایی طارمه طاغینق ایتملی ! . . اویله دکلمی ؟ . .

برنجی قورقەرق

آمان یواش سویله . . قونوشدیغمزی کیمسه ایشیتمسون ! . غالبا حیدر میرزا خانی ایندیرەجکلر ! ! . .

ایکنجی

بکاده قالیرسه ایندیرملی ! . چونکه شمدی او تخت قانلیدر!..

برنجی

هم بن بزم بو قلعـه‌دن قورقیورم طوغریسی یا ! . . بوراده محبوس اولان اسماعیل خانی تخته چیقـارمیه‌جقلری نه معلوم ؟ . بکا کیدیشات اویله کوستریبور ! . .

ایکنجی

آمان آرقداش ! . بزم باشمزه بر بلا کلمسونده . . .

برنجی

والله بیلمم ! . الله بزی قوروسك ، بن کیدییورم . . .

ـ [کیدر] ـ

ـ [یکی توبجی بر آشاغی بر یوقاری کزرکن الیله کوزلرینك اوستنده سیر یاپه‌رق اوزاغه دقتلی ، دقتلی باقمغه باشلار] ـ

کندی کندینه

او نه ؟ . . اوت . . بر غلبه‌لق بو طرفه طوغری کلیور . . .

او ؛ همده عسکر ! . . ایشته ، ایشته . . یاته‌رق ، قالقه‌رق کلیشلرندن بللی ! . . اوت ، اوت . . همان نوبتجی ضابطنه معلومات ویرملی ! . .

ـ [دیر و جبندن بردودوك چیقاره‌رق چالار. همان بر نفر کلیر]ـ

کلن نفر

نه وار ؟ . .

نوبتجی

کل ، کل باق ! . . .

الیله اوزاغی کوستره‌رك

شو غلبه‌لغی کوردکمی ؟ . .

کلن نفر

اوت ، اوت کوردم . اونلر بر مفرزه عسکره بکزییور ! . .

نوبتجی

تا کندیسی ! . . هیچ طورما ؛ همان کیت نوبتجی ضابطنه معلومات ویر ! . .

کلن نفر

اوت ، اوت .٠. کیدوب معلومات ویرملی ! . .

ـ [دیر و قوشار کیدر] ـ

ـ [ضابط پیشنده بر بوریزان چاوشی اولدیغی حالده پر تلاش قوشەرق کلیر] ـ

نوبتجی یه صورار

نه وار اوغلوم ، نه وار ؟ . . .

نوبتجی الیله کوسترەرك

افندم ! . شو جهته باقك بر چوق عسکر کلیور ! . .

ضابط باقوب تدقیق ایدرك

اوت ، اوت . . . قلعەیی تسلیم آلمق ایچون عثمانلیلر طرفندن کوندریلن بر مفرزه دشمن عسکری اوملی ! . . آه ، اولادلرم ! . بو سوکیلی قلعەیی قوری یه ویرمك اولماز ! . اونلره براز بهالی یه صاتەلم ! ! . .

بوریزان چاوشنه خطاباً

هایدی اوغلوم ! . سلاح باشنه اور . . .

ـ [امرینی ویرر . بوریزان بر سلام ویره‌رك بورویی چالار . جمله عسکر سلاحی النده اولدیغی حالده قوشار کلیر . و صره ایله صف تشکیل ایدرلر] ـ

ضابط عسکرلره خطاباً

اولادلرم ! . . هیچ وقت غائب ایتمکه کلمز ! . سزه امریمی ایکی اوچ کلمه ایله بیلدیره‌جکم ! . . اوت . . دشمن عسکری قلعه‌مزی المزدن آلمق ایچون کلیور ! . یك آز مسافه‌سی قالدی . بز خائن دکلز ! . . طبیعی ، قلعه‌مزی اونلره قولای قولای ویرمیه‌جکز ! . . و اولانجه قوتمزله حرب ایده‌جکز ! . . ایشته بو قدر . . . هایدی ، هپکز وظیفه‌کز باشنه قوشك آرش ! . . .

ـ [بر سلام ویروب هپسی طاغیلیر . کیمیسی قپونك اوکنه کیدر ، کیمیسی قلعه‌نك اوستنه چیقار . بو آره‌لق مفرزه قلعه‌یه یاقلاشمش بولندیغندن میانه‌لرنده سلاح تعاطیسنه باشلانیر . عسکرلردن اکثریسی یارالنیر] ـ

ضابط متمادیاً عسکری تشجیع ایچون

دقت . . صیق آتش ! . . .

ـ [قوماندالرینی ویررکن کندیده یارالنیر] ـ

ـ [اسماعیل میرزا سلاح سسلرینی طویدیغندن آکلامق اوزره قپویی آچوب طیشاری چیقمق ایسترسه‌ده اوراده بولنان بوریزان کوکسندن ایته‌رك منع ایدر] ـ

اسماعیل میرزا کندی کندینه

آه یاربم ! . . انسانی محبوس اوله‌رق بوغه‌جقلر ! . . .

ـ [دیر و ایچری کیرر] ـ

ـ [حرب بویله‌جه براز دها دوام ایدرسه‌ده مدافعه غیر ممکن اولدیغندن سلاحنی یره آتان عسکر قپودن دلی کبی قاچمغه باشلار]ـ

ـ [عسکرك جمله‌سی چیقدقدنصکره مفرزهٔ عسکریه‌نك سلاح وقلنج سسلری ایشیدیلیر] ـ

پریخان قپونك اوکنده عسکرینه خطاباً

قپودن ایچری هجوم ! . . .

ـ [قوماندا سیله ایچری کیرر . پیشندن عسکرلرده کیرر .

پریخان آتدن یره آتلار]

عسکره خطاباً

ای اولادلرم ! . ایشته جنـاب حق بزه هر یرده تحری حق اردوسی صفتیله معاونت ربانیـه‌ده بولنیور ! . هیچ بر یرده عدم موفقیته دوچار اولمدق . ایشته بو کونده ؛ بو مستحکم قلعه‌نك تسلمنه کسب ظفر ایلدك . . لکن دها هنوز اقصای املمزه نائل اولمدق ! . اوت .. اسماعیل‌میرزا خان میدانده یوق!. شمدی‌اولا اونی بوللی‌یز ! . هایدی هپکز بر طرفه طاغیلك ، پولوب‌بورایه کتیریکز . . . بر قاچکز قالسونده شو بیچاره جسدلری بر طرفه چکسون ! . آرش . . .

ـ [عسکرك هپسی طاغیلیر . برقاچیده جنـازه‌لری قپودن طیشاری چکرلر . . اسماعیل میرزایی اوطه‌سنه کیرن ایکی عسکر چیقاریر . پریخـان برادرینی کورنجه قوجاقلامق ایستر . فقط اسماعیل پریخـانی طـانیه‌ماز . وآ کلامیه‌رق کوکسندن ایتوب بر مدت حیران حیران غضبانه باقار] ـ

و پریخانه خطاباً

خائنلر ! . . انسـان دشمنی دنیلر ! . . . مقصدیکزی پك کوزل آکلایورم ! . . .

ـ [پریخان شو حاله متأثر اولدیغندن دائما اللریله اشارت ایدرك جواب ویرمكه حاضرلانیرسه‌ده موفق اوله‌ماز] ـ

اسماعیل دوام ایدر

بوكون سزك ایچون بایرام ، بنم ایچونده قره بركون‌اوله‌جق!.. بنم كبی بر عاجزی قتله ؛ پادشاه سزی مأمور ایتدیكی ایچون مسرتكزدن طوریلیور ! . دكلمی ؟ .. واسفا كه .. سلاح سسلرینی ایشیتدیكم آنده قلعه یی ضبط ایتمكه كلن دشمنك قعقعهٔ مغفری ظن ایتمشدم ! . مكر بیكناه اولدیغی حالده اعدامه محكوم ایدیلن بر بد بخته كمند اورمغه كلن جلادلرك ، آوازهٔ سعادتلری، ترانهٔ مسرتلری ایمش ! . . .

هیهات ! . . بونجه سنه‌در بو زندانه قپاتیله‌رق كرفتار اولدیغم اذیتلر ، فلاكتلر یتیمورمش كبی نهایتده برده اعدام ایدیلیورم!.. ای اللهم ! . . نه فلاكت آموز احوال ! . . .

لكن بن بونلری كیمه سویلیورم ؟ . مخاطبم بر معبودمی كه اوكا افشای حال ایدییورم ؟ . خیر ! . بونلر ؛ بر سورو قورد كبی كلمشلر بنی . . باغیرته ، باغیرته یه‌جكلر ! .. بیهوده یالوارمقدن، بیهوده استمداددن نه فائده اومولور ؟ . .

مسترحمانه بر طورله پریخانك ایاقلرینه قپانەرق

ای عظمتلی قوماندان ! . ایشته حضورنده ، روکردان عبودیت اولەرق یالوارییورم ! . . بیلیورم . . . .

پریخان یوزینی هوایه طوغری قالدیرەرق

آمان یاربم ! . . نه الیم منظره ! . . .

بیلیورم ؟ . . بنی بو کون مطلقـا اعدام ایدەجکسـکز ! . . او حکمی ابطـاله هیچ بر کیمسەنك جسـارتی یوق ! . فقط سزدن بر شی رجا ایدەجکم ؛ الله عشقنه دریغ ایتمیکز ! . . اوت ؛ بوقدر جنایت آرەسنده بر آزده لطف کوستریکز !. بنی هموجودم اولان سوکیلی قردەشمدن بی بهره اولەرق اولدیرمیکز ! . هیچ اولمزسـه او بدبخت ، سوکیلی پریخانله ایکی ثانیه کوروشدیریکز ! . .

ـ [پریخان آرتق تحمل ایدەمز وآغلار] ـ

اسماعیلی قوجاقلایەرق

قردەشم قالق . . آرتق بو قدر کندینی غائب ایتمه . . . بنده محو اولەجغم . . آرتق یتر . . .

اسماعيل قالقوب پريخانى ايتر و كرى چكيله‌رك

نصل ؟ . . نم ، بنى قتله كلن جلاد قيافتنده قرده‌شم نصل اولور ؟ . بنى برده بو صورتله‌مى اغفال ايده‌جكسكز ؟ . .

پريخان

خير اسماعيل خان خير ! . .

اسماعيل شدتله رد ايدر

ئه . . آرتق بكا خان ديميكز . . چونكه بن بر محكومم . .

پريخان

خير . . محكوم دكل بر خان ، همده بر حكمدارسك . . اوت اسماعيل خان . . مخاطبك ، سنى اعدام ايتمكه كلن قاتل بر عسكر قوماندانى دكل ؛ سنى قورتارمق ايچون جانى تهلكه‌يه قويان ؛ سنى بو ، كردنده‌ٔ اسارتدن تخليص ايچون حرب ايدرك بورالره قدر كلن قرده‌شك پريخاندر ، اسماعيل . . پريخان . .

طوروب باقه‌رق حيرتله

نصل ؟ . . پریخانمی ؟ . .

تانیه‌رق

بن آلدانمشم اویله‌می ؟ . .

ـ [یکدیکرینه صاریله‌رق] ـ

آه قرده‌شم ! . .

پریخان

سوکیلی اسماعیلجکم ! . .

ـ [بر مدت بو یله هم آغوش اوله‌رق آغلارلر] ـ

اسماعیل میرزا سؤال ایدر

یکی پریخان ! . . سن بورایه قدر کلمکه نصل جسارت ایتدك ها ؟ . هم بن برشی آکلایه‌میورم، بکامسئله‌یی ایضاح‌ایت!..

پریخان

آه قرده‌شم ! . . بونده جسارت ایدیلوب ایدلمیه‌جك نه وار؟

بورایه کلمك ایچون هانکی رقیبدن قورقه‌جغم ! . مملکت ذاتاً شورش ایچنده تفسخ ایدییور ! . .

اسماعیل حیرتله

نصل ؟ . شورش ایچنده‌می ؟ . نیچون ؟ . شاه طهماسب ایچونمی اهالی اختلال ایدییور ؟ . . هم سنك بورایه کلدیکنی حیدر طویارسه سکا نه یاپماز ها ؟ . .

پریخان متأثرانه

حیدرمی ؟ . آه . . او زواللیده پدرم کبی بادهٔ شهادتی نوش ایتدی ! . .

اسماعیل دها متحیرانه

نصل ؟ . . نه سویلیورسك پریخان ؟ . پدریمز شهیدمی اولدی‌که ؟ حیدرده شهید اولسون ؟ . نیچون صاقلیورسك ؟ . . مسئله‌یی برآن اول ایضاح ایتمیورسك ؟ . .

پریخان براز طورر اکلا تمغه باشلار

اوت قرده‌شم ، اوت . . پدریمزی حیدرك آننه‌سی زهر

ایچیره‌رك تسمیم ایتدی . . بونی ایشیدن خلق اختلال ایتدی..
بر طرفدن حکومت عثمانیه بزه اعلان‌حرب ایتدی . . . ایشته
بزده ؛ دایم شمخال خان ایله وقوهٔ کافیه‌ایله سرایی‌محاصره‌ایتدك..
و سرای عسکریله بر مدت حربی متعـاقب سرایی ضبط ایلدك . .
آه . . ایشـته او زمان ؛ بن . . معیتمده‌کی عسـکرله سرایك
بر قپوسـندن ایچری کیردیکم آنده بر قاچ قادینله ، بر قاچ ارککه
راست کلدم . عسـکرلردن بری ؛ قضارا او قادینلردن برینی
اولدیردی . . . آه ، اسماعیل خان آه . . . او قادین . . فرار
ایتمك اوزره بولنان حیدر دکلی ایمش ؟ . . نه حاله کلدیکمی سن
تصور ایت ! . . قادینلردن بریده ؛ والده‌سی اولان اولعین قاری
ایمش . . اونیده درحال اعدام ایتدیردم ! . و اورادن درحال
سنی تخلیص ایچون بواریه کلدم..

اسماعیل میرزا

شو موفقیـاتندن طولایی شـایان پرستشسك پریخان ! . زیرا
بو مظفریات هر قوله میسر اولماز ! . . یکی آما شیمدی حکمدار
کیم اولدی ها ؟ . .

پریخان وقور بر ادا ایله

کیم اوله‌جق ؟ . مرحوم مغفور شـاه طهماسبك اوغلی ، و

ایران حکومت معظمه‌سنك سوکیلی حکمدار ذیشرفی شاه‌اسماعیل میرزا خان حضرتلری ! . .

اسماعیل اینانمیه‌رق

بن بوکا اینانه‌مام پریخان ! . .

پریخان

بونده اینانمیه‌جق نه وار ؟ . ایشته شیمدی حکمدارلغنی رسماً اعلان ایده‌جکم . . و ایلك دفعه خاکپای شاهانه‌یه یوزسورمکه بن نائل اوله‌جغم ! . . ایشته . . . .

کری چکیله‌رك ، عسکره خطاباً

حاضر اول ! . .

ـ [عسکرلر صف تشکیل ایدرلر] ـ

سلام طور !.

ـ [عسکرلر سلام طوررلر] ـ

دونوب اسماعیله خطاباً

شوکتمآب ! . . بر قضـا نتیجه‌سی ایله شهید اولان شاه حیدر میرزا خانك یرینه ذات شاهانه‌لری جلوس ایتدی . ایشته بوراده، عموم عسکر نامنه ، سلطنتکزی اعلان ایدییورز ! . . بوندن بویله ذات همایونلرینی بتـون ایرانلیـلر نامنه ؛ ایران دولتنك حکمدار عالیشانی تانیورز ! . . پادشاهم چوق یشا ! . . .

ـ[عسکرهپ بردن تکرار ایدر. پریخان تکرار اوچ دفعه باغیرر عسکرده تکرار باغیرر]ـ

پریخان اسماعیلك ایاقلرینه قپانوب قالقارق

هـایدی شـاهم ! . . بوراده لازمکلن وظـائف مراسمی ایفا ایتدك. . . بر آن اول سرایه موصلت ایده‌لم! . . هایدی بیورك شو بارکیره سوار اولـکده یوله روان اولالم !

اسماعیل رد ایدر

یوق پریخان ! . سنی هیچ بر وقت یوریتمك وسنك هیچ بروقت مقامنه کچمك ایستم ! . . . او باركیره سن بین ! . .

پریخان اصرار ایدر

بو امریگزی آصلا قبول ایده‌مم ! . . . بن یوریه‌جکم! . زیرا دائما انتسابیله افتخار ایتدیکم بر عسکرم ! . . بم وجودمه یوریمکله قوت کلیر ! . .

حالبوکه سز بر حکمدارسکز . . بر حکمدار هیچ بر وقت یایان کیده‌مز ! . سزی اصول تشریفاته دعوت ایدرم شاهم ! . . بیورك ؛ بارکیر بوراده ! . .

ـ [دییه‌رك اوزنکیدن طوتار . اسماعیل بالمجبوریه بینر . ویوریمکه باشلار] ـ

پریخان اورته‌ده طوروب عسکره خطاباً

حاضر اول ! . .

ـ [عسکر ینه صف تشکیل ایدر] ـ

پریخان باغیرر

سلاح اوموزه ! .

ـ [سلاحلر اوموزه آلینیر]ـ

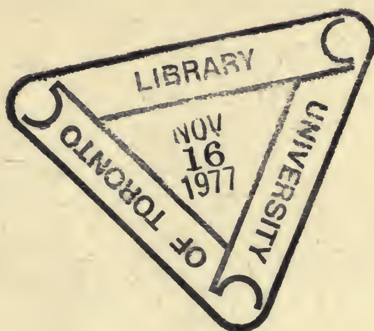
پریخان یوریمکه باشلایه‌رق

آرش . . . .

ـ [قوماندا‌سنی و یرر و اسماعیلك بار کیرینی تعقیباً قپودن چیقه‌قده‌لر ایکن پرده اینر] ـ






LIBRARY
UNIVERSITY
OF TORONTO
NOV
16
1977